

სს „სილქ როუდ ბანკი“

ფინანსური ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	3
მოგება-სარალის ანგარიშგება.....	4
სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	5
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება.....	6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	7

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა.....	8
2. მომზადების საფუძველი.....	8
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები.....	8
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები.....	22
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება).....	23
5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	23
6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ.....	23
7. კლიენტებზე გაქვადი სესხები.....	24
8. სიმუქსტიფიო ფასიანი ქაღალდები.....	27
9. სიმუქსტიფიო ქონება.....	27
10. ძირითადი საშუალებები.....	28
11. გადასახადები.....	29
11. გადასახადები (გაგრძელება).....	30
12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები.....	30
12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება).....	31
13. ხუმბრადიხირვბული ვალი.....	31
14. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე.....	31
14. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე (გაგრძელება).....	32
15. კაპიტალი.....	32
16. პირობითი ვალდებულებები.....	33
17. წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებელიდან.....	33
18. სხვა შემოსავალი.....	33
19. სხვა საოსტრეიო ხარჯები.....	34
20. რისკის მართვა.....	34
21. სამართლებრივი ღირებულებითი შეფასება.....	41
22. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ფინანსური ანალიზი.....	47
23. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....	47
24. კაპიტალის ადეკვატურობა.....	48
24. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება).....	49
24. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება).....	50
25. ანგარიშგებას პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	50

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „სიღებ როლდ ზანკის“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ძიასზრება

ჩვეთარეთ სს „სიღებ როლდ ზანკის“ (შემდგომში „ზანკი“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებისგან, სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი საადრისესო პოლოტიკის მიხედვით.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ცეცა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ზანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების სეროამორისი სტანდარტების შესაბამისად.

ძიასზრების საფუძველი

აუდიტი წარემართეთ აუდიტის სეროამორისი სტანდარტების („სის“) შესაბამისად, პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწერილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“, ჩვენ ვართ ზანკისგან დამოუკიდებელი პუბლიკორთა ეთიკის სეროამორისი სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალიზ ტუდენტების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გეცქნ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც, გვეყრთ, ჩვენ მერ მოთვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი ძიასზრების გამოხატებლად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ბელმდგანელობის და საბოვალფერო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ბელმდგანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომსადებება და საბრადიან წარდგენაზე ფასის შესაბამისად, ასევე მად კონტროლზე, რომელსაც იგი აუდიტებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამსადებლად, რომელიც არ შეცავს თადლობით ამ შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომსადებლისა, ბელმდგანელობის პასუხისმგებლობა შედგის, აქვს თუ არა ზანკის უნარი, საკმარისა გაგრძელოს, რიგობე ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან და კემირებული საკითხები და ადრიტვისას გამოყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დამტება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ბელმდგანელობის გამწრაბული აქვს ზანკის დიკვიდაცო ამ საკმარისობის შეწყვეტა, ამ თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

საბოვალფერო საბჭო პასუხისმგებელია ზანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ბედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გავჩვიოთ რწმუნების მოძიება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება ჩთვლილია თუ არა თავისუფალია თუ არა თავლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც შეეხება მოსაზრებას შედეგს. გავჩვიოთ რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასე-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთას არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თავლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გავჩვიოთ რწმუნება მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაკრძობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასე-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ შეგზარათავთ პროცესულ განხევას და ვინაშეჩვენება პროცესულ სტატუსისა ჩვენ ასევე:

- გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თავლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვეგვრით და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირებას მოზნით და მათიშეგებით აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თავლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თავლითობა შეიძლება მოივადდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის გაზრას გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებლყოფას.
- შევასწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავეგვიოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მოზნით, რომ მოსაზრება გამოვოქვათ ჩანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების შროტებულობას.
- გამოვავლებ დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მოხამსწრშილია ხელმძღვანელობის მიერ „ფუნქციონირებადი საწარმოს“ დამკების საფრეველზე აღრიცხვის გამოცენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაფრდნით ვასკვნიოთ, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკმარებული არსებითი გურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ცქვის საფრეველი გახდეს იმისთან დაკმარებით, შეძლერს თუ არა ხანკი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ვურადლება გავამაზვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვადინოთ ჩვენი მოსაზრებას მოვადვიცირება. ჩვენი დასკვნები ვარდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ასე-ის მოვრედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჩანკის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- მოლოდინობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სერეცტურას და მოხარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასხავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამისი რპრადიებას და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სასარალიან წარდგენას.

სამთვალევერეო საბჭოს, ხნვა საკითხებთან ერთად, ვატკომინუნებთ აუდიტის მასტგებს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შენიშვნების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვანი ჩაკლეებებებს, რომლებზეც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რეკლან ხორიშვილი

შპს „თეჯი საქართველოს“ ხანკელით

14 მარტი, 2018 წ.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2017	2016
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	15,973	20,120
ძირითადი საკრედიტო დაწესებულებების წინააღმდეგ	6	2,273	12,179
კლიენტებზე გაყენებული სესხები	7	6,433	8,178
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:	8		
- გასაყიდად გამოსული		20	20
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი		1,809	1,805
- სესხები და მისაღები ანგარიშები		8,426	10,359
საინვესტიციო კონტა	9	638	10,051
ძირითადი საშუალებები	10	16,274	16,719
სხვა აქტივები	12	578	470
არამატერიალური აქტივები		57	40
მოგების გადასახადი აქტივი		280	-
გასაყიდად არსებული აქტივები	9	5,806	-
სულ აქტივები		58,567	79,941
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინააღმდეგ		-	9,000
სუბორდინირებული ვალი	13	9,076	-
ვალდებულებები კლიენტების წინააღმდეგ	14	15,462	32,799
მოგების გადასახადის სავადსახაზო ვალდებულებები	11	279	271
ანარიცხები		-	107
სხვა ვალდებულებები	12	692	754
სულ ვალდებულებები		25,509	42,931
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	15	30,000	30,000
მიწის და შენობების გადაფასების რეზერვი		5,321	5,153
(აკუმულირებული ზარალი)/გაუნაწილებელი მოგება		(2,263)	1,857
სულ კაპიტალი		33,058	37,010
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		58,567	79,941

ხელმოწერილია და წესდარიულად გამოსაცემად მაკის დირექტორთა სამსახურის მიერ

ალექსანდრე ძეგლაძე
გენერალური დირექტორი
14 მაისი, 2018 წ.

ნათია შერაზიშვილი
ფინანსური დირექტორი

9:50 გვერდებსზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინასწარ უკონსულტო ანგარიშგებას განუყოფელი ნაწილია.

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2017	2016
საპროცენტო შემოსავალი			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		1,008	1,822
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		1,346	1,497
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		456	127
		<u>2,810</u>	<u>3,446</u>
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე		(354)	(659)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(277)	(270)
		<u>(631)</u>	<u>(929)</u>
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		2,179	2,517
სესხის გაუქმასურების რეზერვის (ხარჯი)/ამობრუნება	7	(273)	592
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუქმასურების რეზერვის ამობრუნების შემდეგ		1,906	3,109
წმინდა საკონსოლიდირებული შემოსავალი	17	405	212
წმინდა მოგება/(ზარალი) უცხოური ვალუტაში:			
- გარიგებები		294	1,455
- საკუთრი სხვაობები		96	(1,053)
წმინდა მოგება/(ზარალი) საინვესტიციო ქონების გადადასტვინიდან	9	(51)	1,219
წმინდა ზარალი საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან		(873)	(2,128)
წმინდა ზარალი გასაყიდად არსებულ აქტივებზე რეკლასიფიკაციაზე	9	(1,683)	-
სხვა შემოსავალი	18	598	365
არასაპროცენტო (ზარალი)/შემოსავალი		(1,214)	70
თანამშრომლებზე გაცემული ხარჯი		(2,034)	(2,066)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	19	(2,164)	(2,412)
ცვლილება და ამორტიზაცია		(601)	(666)
სხვა გაუქმასურება და რეზერვები		(152)	(62)
არასაპროცენტო ხარჯი		(4,951)	(5,206)
დასაბეჭდი ზარალი		(4,259)	(2,027)
მოგების გადასახადის სარგებელი	11	39	2,756
წლის წმინდა (ზარალი)/მოგება		(4,220)	729

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	ტერიტორიები	2017	2016
წლის (ზარალი) მოგება		(4,220)	729
სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი), რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება:			
შენიშნა ნაგებობების გადაფასებით მიღებული მოგება (ზარალი)	10	315	(586)
სხვა სრული შემოსავლის კომპონენტების დაკავშირებული მოგების გადასახადი	11	(47)	87
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი), რომლის შემდეგ პერიოდებში მოგებად ან ზარალად გადატანაც არ ხდება, წმინდა		268	(499)
მილიანი სრული (ზარალი) შემოსავალი წლის განმავლობაში		(3,952)	230

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	მიწის და შენობების გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება / (აკუმულირე- ბული ზარალი)	სულ კაპიტალი
31 დეკემბერი, 2015 წ.	30,000	5,861	919	36,780
წლის მოგება	-	-	729	729
წლის სხვა სრული ზარალი	-	(499)	-	(499)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	(499)	729	230
კონტის გადაფასების რეზერვის ცვლა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	-	(209)	209	-
31 დეკემბერი, 2016 წ.	30,000	5,153	1,857	37,010
წლის ზარალი	-	-	(4,220)	(4,220)
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	268	-	268
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი / (ზარალი)	-	268	(4,220)	(3,952)
კონტის გადაფასების რეზერვის ცვლა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	-	(100)	100	-
31 დეკემბერი, 2017 წ.	30,000	5,321	(2,263)	33,058

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2017	2016
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		3,069	2,958
გადახდილი პროცენტი		(649)	(549)
მიღებული საკონსიო		540	418
გადახდილი საკონსიო		(120)	(206)
უცხოურ ვალუტებში განხორციელებული ოპერაციებიდან			
რეალიზებული წმინდა მოგება		294	1,455
სხვა მიღებული შემოსავალი		344	398
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(2,003)	(2,079)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯები		(2,652)	(2,139)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული/საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებისა და		(1,177)	256
საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება		9,951	(10,350)
მიზნობრივი საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ კლიენტებზე გაეწეული სესხები		1,188	6,093
სხვა აქტივები		17	19
საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა (ზრდა)/კლება		(9,000)	6,811
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წმინდა ვალდებულებები კლიენტების წინაშე		(17,468)	11,965
სხვა ვალდებულებები		(112)	165
საოპერაციო საქმიანობაში (გამოყენებული)/საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(16,601)	14,959
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		-	(7,082)
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოხიფადიდან		1,831	2,501
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან		1,244	1,987
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(36)	(13)
მართლმადიდებელი საშუალებების შეძენა		(11)	(28)
შემოსავალი მართლმადიდებელი საშუალებების გაყიდვიდან		174	15
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		3,202	(2,620)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
შემოსავალი სუბორდინირებული სესხიდან		9,060	-
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		9,060	-
საგადასახადო კერძის ცვლილების გაყიდვა ფულად სახსრებსა და მათი ეკვივალენტებზე		192	(2,392)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა		(4,147)	9,947
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში	5	20,120	10,173
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლო	5	15,973	20,120

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „საელქროლედ ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) ქართული სააქციო საზოგადოებაა.

ბანკი იღებს ანაზღაურებას მოსახლეობისგან, ვაცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აქარმოქმნის ვალუტის გაყვლილი ოპერაციებს და თავის კორპორატიულ და საიდლო კლიენტებს სოფიანობს სხვადასხვა სახანკო მომსახურებას. ბანკის იურიდიული მისამართად საქართველო, თბილისი, ზაარბრიუეენის მოედანი, 2. ბანკი იმართება საქართველოს ტროფნული ბანკის („სებ“) მიერ და თავის საქმიანობას ახორციელებს # 238 ლიცენზიის საფუძველზე.

2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის აქციონერები არიან:

აქციონერი	2017,%	2016,%
ფინანსური ჯგუფი „საელქროლედ“ (საქართველო)	99.99	99.99
სხვა	0.01	0.01
სულ	100.00	100.00

ბანკი უშუალოდ კონტროლდება საქართველოს მოქალაქე ბატონი გიორგი რამიშვილის მიერ.

ფინანსურ ფინანსური ანგარიშგება მშობელი კომპანიის მიერ ჯერ არ დამტკიცებულა ბანკის აქციონერთა საერთო კრებაზე. აქციონერებს უფლება აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანონ გამოწვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდგომში მოხსენიებულია „როფორტ აქსის“) შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების მეთოდის გამოყენებით, გარდა მიწისა და შენობა-ნაგებობების, სასესტაციო კონტაინერების და გასაცხადად არსებული საინვესტიციო ფაქტორი ქაღალდების, რომლებიც ასახულია სამართლიანი ღირებულებით.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში თუცა სხვაგვარად არ იქნა მოითხოვნილი. სამუშაო ვალუტა არის ლარი, რადგან ბანკის ოპერაციების უმეტესობა გამოხატულია და დაფინანსებულია ლარში. ოპერაციები სხვა ვალუტაში აღრიცხულია, როფორტ უცხოურ ვალუტაში გამოორიციელებული ოპერაციები.

მულატრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაში, აღწერილია ქვემოთ.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

სააღრიცხვო პოლიტიკაში შესული ცვლილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ბანკს პირველად გამოიქნა გარკვეული სტანდარტების ცვლილებები, რომლებიც ძალშია 2017 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლოური პერიოდებისთვის, ბანკმა ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები თუ ცვლილებები, რომლებიც გამოწვებულია, მაგრამ ჯერ ძალში არ არის შესული. ქვემოთ დაწვრილულებით განვიხილავთ თითოეული ცვლილების ხახათისა და გავლენას:

ცვლილებები მას 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“: განმარტებითი შენიშვნების ინვიაციუა ცვლილებების თანხმად, საწარმოებს ცვლებათ ინფორმაციის წარმოდგენას საფინანსო საქმიანობის შედეგად ვალდებულებების მომხდარი ცვლილებების შესახებ, როფორტ ფულადი ნაკადებით გამოიხატებული ცვლილებების, ისე არაფულადი ცვლილებების (როფორტუა საკურობო სხვაობიდან მიღებული მოცეა ან ზარალი) ჩათვლით, ბანკმა წარმოადგინა აღნიშნული ინფორმაცია მომხდარე და შედარებადი პერიოდისთვის მე-13 შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ცვლილებები ჩაის (IAS) 12-ში „მოგებისა და გადასახადები: გადასახადებზე გადასახადების აღიარება არარეალისტური წარალის სხვაობებით“

ცვლილებები განმარტებს, რომ სწავრობს უნდა გაითვალისწინოს, ხომ არ უღუდავს საგადასახადო კანონმდებლობა დასაზღვრის მოგების წყაროებს, რომლებიდანაც მან შეიძლება მოახდინოს გატვირთვალი არარეალისტურად წარალის დაკავშირებული გამოსაქვითი დროებითი სხვაობის შესწორებისას. ამასთან, ცვლილებები განმარტებს, როგორ უნდა განსაზღვროს სწავრობს მომავალი მოხალეუნი დასახვევრი მოგება და განსაზღვრავს გარესობებს, რომლებშიც დასახვევრი მოგება შეიძლება მოივადდეს გარკვეული აქტივების ამოღებას საზალანსო დარბულებზე წებრი დარბულებით. ცვლილებების განსაქვება ცვლენას არ აბდენს ჩამკის ფინანსურ მდგომარბობასა და შედეგებზე, უჩარბდნ ჩამკს არ განასია გამოსაქვითი დროებითი სხვაობები ან აქტივები, რომლებზეც ცვლენა ამ ცვლილებების მოქცადების სვერბით.

სამართლიანი დარბულებით შეფასება

ჩამკი ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორცაა საცაქრო და გასაქიდად არსებული ვასახნი ქადალები, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები და არაფინანსური აქტივები (მაგალითად, საინვესტიციო ქორბეა) აქვსებს სამართლიანი დარბულებით ყოველი საზალანსო ანგარიშის შეცადების ბარბდით. ამორტრბებული დარბულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი დარბულება წარმოდგენილია 21-ე შენიშვნაში.

სამართლიანი დარბულება არის ბამბა, რომელიც მოიღება აქტივის გაქიდვის შეცადებად. ან ვადიბდებია ვალდებულების ვადიკების შეცადებად ზაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარბების პორბებში შეუასების ბარბდისბთვის. სამართლიანი დარბულებით შეფასება იმ დამკებას ვერადსბა, რომ აქტივის გაქიდვის ან ვალდებულების ვადიკების გარბება შედგება:

- აქტივის ან ვალდებულების მოაქარ ზაზარზე, ან
- მათვარი ზაზრის არარსებობის შესახვევაში აქტივის ან ვალდებულებისბთვის ცველზე ხელსაქრულ ზაზარზე.

მათვარი ან ცველზე ხელსაქრული ზაზარი ზანვისბთვის ხელბისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი დარბულების შეფასება ხორბივდებია იმ დამკების საფერებელზე, რომ ზაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იბოქცადებენ საკეთარი ევბობიკური ინსტრუმენტის მქბიბალური გათვალისწინებბით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი დარბულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ზაზრის მონაწილის შესახლებლობას მოიღოს ევბობიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეობიოდ და ცველბანად გამოკენბით, ან ზაზრის სხვა მონაწილისბთვის ზიკდვობით, რომელიც ამ აქტივის საუკეობიოდ და ცველბანად გამოიკენბს.

ჩამკი იბრბებს შეფასების წებობდენს, რომლებზეც შესავერბსია არსებული გარბობებისბთვის და რომელიც გამოიკენბბითაივ სამართლიანი დარბულების შესაფასებლობად საკმარბისი მონაცემები ბობებება, რომლებიც მქბიბალურად იკენბს საზაზრო მონაცემებს და ბინბალურად - არასაზაზრო მონაცემებს. ცველს აქტივი და ვალდებულება, რომელიც სამართლიანი დარბულებია შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებბში, დაჯგუფებულია სამართლიანი დარბულების ცვენბთ მოცემული იერარბის მიხედვბთ, ცველზე დაბალი დონის მონაცემის საფერებელზე, რომელიც მბიშნულივანია სამართლიანი დარბულების შეფასებისას:

- დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტრბებული (არავორბებრბებული) საზაზრო ვასები აქტიურ ზაზარებზე;
- დონე 2 – დარბულებების შეფასების წებობდენი, რომელიც მიხედვბთაც შესახლებულია სამართლიანი დარბულების შეფასებისბთვის აუცილებელი ცველზე დაბალი დონის ამბსავალი მონაცემის პორბაბორბ ან არამბრბადბორბ განსაზღვრა;
- დონე 3 – დარბულების შეფასების მებობდენი, რომელიც მიხედვბთაც შეცმბებელია სამართლიანი დარბულების შეფასებისბთვის აუცილებელი ცველზე დაბალი დონის ამბსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

ჩამკი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებბში რეგულარბობად აღიარბული აქტივებისა და ვალდებულების ბრბი იერარბიბდამ მებორბი ვადიკების დატბს კატეგორბზაციის ვაწებორბბობით შეფასებბით (მალიანი სამართლიანი დარბულების შეფასებისბთვის აუცილებელი ცველზე დაბალი დონის მონაცემის საფერებელზე) ანგარიშგების ყოველი პერიბდის ბოლოსბთვის.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარება

ბანკს 39-ის სტანდარტის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით: შეყვასტულ და მოგებასა და ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებად, სესხებად და მოთხოვნებად, დაფარვის ვადამდე ფლობილ ფასიან ქაღალდებად ან გასაყიდად გამზსხულ ფინანსურ აქტივებად. ბანკი განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარების და მოგებასთან შეკიდება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცირება ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში.

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების ყოველდღიური ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ბანკმა აქტივის შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა სწინავე ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, რომლებსაც აქვთ ფიქსირებული ან განსაზღვრადი დაფარვის გრაფიკი და ფიქსირებული ვადა, კლასიფიცირდებიან, როგორც დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები. თუ ბანკს აქვს დაფარვის ვადამდე მათი ფლობის სურვილი და შესაძლებლობა, ეს განსაზღვრება არ მოიცავს განუსაზღვრელი ვადის მქონე ინვესტიციებს. ინვესტიციები დაფარვის ვადამდე ფლობილ ფასიან ქაღალდებში ასახება ამორტიზებული ღირებულებით, მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ინვესტიციების გაუყვასტრების შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

სესხები და მისაღვი ანგარიშები

სესხები და მისაღვი ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული ვადის მქონე, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. აღნიშნული ინსტრუმენტები არ არის განკუთვნილი სასწრაფო ან მოკლევადიანი გადაყიდვისთვის, და არ არის კლასიფიცირებული, როგორც საფაქრო ფასიანი ქაღალდები ან გასაყიდად გამზსხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. აღნიშნული აქტივები აღიარებულია ამორტიზებული ღირებულებით ნოქმედი იდეალური საპროცენტო განაგეობის მეთოდის გამოყენებით, მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება სესხების და მისაღვი ანგარიშების აღიარების შეწყვეტის ან გაუყვასტრების შემთხვევაში, ასევე ამორტიზაციის პროცესში.

გასაყიდად გამზსხული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად გამზსხული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებიც გამზსხულია გასაყიდად ან არ არის გაივალისწინებული რომელიმე ზემოსხსენებულ კატეგორიაში. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შეყვასტვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტის ან გაუყვასტრების დრომდე, როდესაც კომპლაცტური მოგება ზარალი, რომელიც მანამდე სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იყო ასახული, რეკლასიფიცირდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, თუმცა, ყოველწლიურ საპროცენტო განაგეობის მეთოდით გამოანგარიშებული საპროცენტო შემოსავლების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფული და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, ეროვნული ბანკისაგან მითხოვნების (სადავამბული რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისაგან მითხოვნებისაგან, რომელთაც აქვთ გამოცემიდან 90 დღის ვადა და თავისთავადი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

სავალდებულო რეზერვები სესხიველის კოორდულ ბანკში

(ათას ლარში)

3. სააღრეხვეო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ბანკის საგადაღებელი სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზებული დირებულეზით და წარმოადგენს სარგებლის განაკვეთის მქონე საგადაღებელი სარეზერვო დეპოზიტებს. რომელიც გამოყენებულა ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად არ არის ხელშისაწყდომი და, შესაძლოა, არ აისახება, როგორც ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების შენაღ�ენელი ნაწილი ფულადი საკადების ანგარიშგების მონებებისათვის. საგადაღებელი რეზერვო მკყის საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მთხოველების მუხლში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი საქმიანობის ბარონებში ბანკი იყენებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, მგალითად, საგადაღებო სესხებს. ეს ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება სამართლიანი დირებულეზით და სამართლიანი დირებულეზი განისაღ�ენება სპოტ მაზრის ფასებით. ფინანსური ინსტრუმენტების მოკლევადიანი ხასიათის ფასი, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება, როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი დირებულეზი დადებითია, და როგორც ვალდებულებები, როცა მათი სამართლიანი დირებულეზი უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მადებელი მოგება და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც საგადაღებო ოპერაციებიდან წმანდა მოგება (ზარალი).

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მათში, როდესაც მგლობელის წმანე საკონტრაქტო გაროგებების შედეგად ბანკი წარმოქმნა ვალდებულეზი, რომ ღადიხადის ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაფერად დაეკავიფილოს ეს ვალდებულეზი. კარდა განსაღ�ერული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაღვლოდ საგთარი წილიზრევი ინსტრუმენტების განსაღ�ერული რაოდენობის მოგებისა. ანგარი ინსტრუმენტები მოიგეს ვალდებულეზებს ცენტრალური ბანკის, საკრედიტო დაწესებულებებისა და კლესტების წმანე. თავდაპირველი აღიარების შენდგენ, ნასესხები სახსრების შეყასება ხდება ამორტიზებული დირებულეზით, ევეტური სამოყენელო განაკვეთის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ნასესხები სახსრების აღიარების შენდგეტისას, აგრეოვე ამორტიზაციის პროცესში.

იჯარა

I. საოპერაციო იჯარა – ბანკი, როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელიც წმართება მგლობელის რისკები და სარგებელიე შეიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია, როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საოჯარი თანხები აისახება წრფივი მეთოდიით, როგორც ხარჯი იჯარის პერიოდში და შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

II. საოპერაციო იჯარა – ბანკი, როგორც მოიჯარე

ბანკი საოპერაციო იჯარის აქტივებს წარმოადგენს ფინანსური მგლობარეობის ანგარიშგებაში აქტივების ხასიათის მიხევეთა. საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლის აღიარება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება სხვა შემოსავლის სახით იჯარის ვადის განმსღვლომში დაროგების წრფივი მეთოდიით. მოიჯარისათვის წმანსაღვლისებელ ფაქტორებზე ჯამერი დანახარჯის აღიარება ხდება, როგორც საოჯარი შემოსავლის წრფივი მეთოდიით შეყასება იჯარის ვადის განმსღვლომში. საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლების მოგების თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საოჯარი აქტივების საზღვარში დირებულეზის ემსება.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეყასება თავდაპირველი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიგება ხდება სამართლიანი დირებულეზით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეყასებული სამართლიანი დირებულეზით და მახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გაროგებაში პირდაპირ დაეგმარებული ხარჯებით.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ ზანკი გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- ▶ თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე. ი. I დონის ამოსავალი მონაცემი) ან ცერდნობა შეფასების შეიძლება, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ ზანკი აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფას შორის, როგორც მოგებას ან ზარალს.
- ▶ ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რამ გადაადგოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფას შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ზანკი ამ გადაადგებულ სხვაობას აღიარებს მოგებას ან ზარალს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მონაცემები გახდება ხაზარზე მოაღებადი, ან როდესაც ინსტრუმენტების აღიარება შეწყდება.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა ათასდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის ორთხიდილი უწყობა და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეკორდაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ურთიერთგაქვითვის უფლების გამოყენება არ უნდა ხეყზოდეს სამომავლო შემთხვევის დადგინას პირობით და სებადარიული უნდა იყოს:

- ▶ ჩვეულებრივი საშინაობის პირობებში;
- ▶ დეფოლტის შემთხვევაში; და
- ▶ კომპანიის და ყველა კონსტრუქციის არაკრედიტუნარიანობის ან გაკოტრებას შემთხვევაში.

ეს პირობები, ზოგადად, არ სრულდება ძირითად საკლარიფიგო ხელშეყრულებებში და შესაბამისი აქტივები და ვალდებულებები მალთანად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ზანკი თითხეული სამგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების რისკ ობიექტური ნიშნის არსებობას. ფინანსური აქტივი ან ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად გასახილება მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ერთი ან მეტი მოვლენის შედეგად, რომელსაც ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) და ზარალის დადგომის ეს შემთხვევა გაიყუნას ახდენს ფინანსური აქტივიდან მოსაღები ფულადი სახსრების მოსაღადმო მოსაღოდნელ ნაკადებზე, რომელსაც სარწმუნოდ განსაზღვრავ შესაბამეულია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ მეფაღუ ან მეფაღუთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ ხირთულებებს, ანდევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მადალი აღზათობა და არსებული მონაცემები მოუთხოვს ფულადი სახსრების მოსაღოდნელი მოსაღადო ნაკადების შესყირებაზე, მაგალითად, როგორცაა ცელილებში ყადაგადაცილებული გადახდების დონეში ან ყვანომიკურ პირობებში, რომელსაც უყვიმორდება ვალდებულებების შესრულებლობა.

მოთხვევები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ და კლუბებზე გაცემული სესხები

- საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ამორტრახებული ღირებულებით აღრიცხული მოთხვევების და კლიენტებზე გაცემული სესხების შეფასებისას ზანკი თავდაპირველად ინდივიდუალურად ადგენს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის ან კოლექტიურად არამნიშვნელოვნად მიზნული ფინანსური აქტივებისათვის, თუ დადგინდა, რომ ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის (გასტრეგულად იწისა, მნიშვნელოვანია ის თუ არა) გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც ახათათებს ასალოგიტრი საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ხდება კოლექტიურად აქტივები, რომელთა გაუფასურებაც ინდივიდუალურად ფასდება და რომლებზეც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება. არ მოხსნილებს გაუფასურებასთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღიარებულია, როგორც სხვათა აქტივის საბალანსო დირექტულუნასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე დირექტულუნას შორის (გარდა მომავალში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელსაც ჯერ ადგენილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო დირექტულუნა შეიძლება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის შეშვებით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავალი კრიტებზე შენდორებულ საბალანსო დირექტულუნას აქტივის თვდაპირველ ეფეტორ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით. სესხები მათ რეზერვთან კრსად ჩამორწერება მარინ, როდესაც მათი ამოღება ადარ არის რეალურად მოსალოდნელია, ხოლო უზრუნველყოფა მთლიანად რეალურებულია ან ჩამკისათვის არის გადაცემულია. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაზრდება ან შესყარდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო. მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი არრდება ან შეიძლება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ ჩამორწერების ამოღება მომავალში მოხერხდება, ეს აღიარება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე დირექტულუნა დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თვდაპირველი ეფეტორი საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს აქვს ვეღადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთს გაუფასურების ზარალის შესავასებლად წარმოადგენს ნომდინარე ეფეტორი საპროცენტო განაკვეთი. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე დირექტულუნის გაბათილება ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებზე გამოდინარებობს დაგირავებული ქონების გამოსყოფის უფლებების ჩამორთმევიდან. უზრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოვლებით, იმისდა მოხერხდება, მოსალოდნელია თუ არა დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევა.

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია ზანკის პროფეტებების მონიტორინგის შადა სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის ისეთ მახასიათებლებს, როგორებიცაა აქტივის ტიპი, სექტორი, გეოგრაფიული მდებარეობა, უზრუნველყოფის ტიპი, ვადაგადამოღების სტატუსი და სხვა.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განმარტებულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის შესაბამისად.

დაფარვის ვადაზე ფლობილი ფინანსური ინვესტიციები

დაფარვის ვადაზე ფლობილი ინვესტიციებისათვის ზანკი ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი. თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღიარებულია, როგორც სხვათა აქტივის საბალანსო დირექტულუნასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე დირექტულუნას შორის. აქტივის საბალანსო დირექტულუნა შეიძლება და ზარალის თანხა აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

თუ მომდევნო წლის სავარაუდო გაუფასურების მოცულობა მკორდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო. მანამდე დარიცხული რეზერვირ თანხა კრედიტდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

განსაკუთრებული გათვალისწინებული ფინანსური აქტივები

განსაკუთრებული გათვალისწინებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, „ბანკი“ ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აუთენტს, არსებობს თუ არა ინვესტიციის გაუფასურების ობიექტური საფუძველი.

განსაკუთრებული გათვალისწინებული ინვესტიციების შემთხვევაში, ობიექტური საფუძველი ნიშნავს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვან ან უარყოფითად შეცვლას მის თვითღირებულებაზე ნაკლებ ოდენობამდე. თუ არსებობს გაუფასურების ნიშანი, კუმულაციური ზარალი (რომელიც შეესაბამება რაიმე სხვაობა შესყიდვის ღირებულებასა და მოგებას) ან ზარალში აღიარებული ინვესტიციის გაუფასურების ზარალი შეტვირთულ სამადაარე სამართლიან ღირებულებას შორის, სხვა სრული შემოსავლის მუხლიდან რეკლამაციურებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. კაპიტალის ინვესტიციების გაუფასურების ზარალის აღდგენა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახეთ არ ხდება; გაუფასურების შემდგომ მათი სამართლიანი ღირებულებას ზრდა მოლიანად სხვა სრული შემოსავალში აისახება.

რესტრუქტურული ზედხარჯები

თუ შესაძლებელია, უზრუნველყოფის საკუთრებაში მიღების წიგნად, ბანკი ასდებს სესხების რესტრუქტურირებას, აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის პირობების გაუმჯობესებას და სესხის ახალი პირობების შეთანხმებას.

რესტრუქტურირების ბუღალტრული აღრიცხვა შესდგენიანად ხორციელდება:

- თუ სესხის ვალუტა იცვლება, მაშინ ხდება მგელი სესხის აღიარების შეწყვეტა და ახალი სესხის აღიარება;
- თუ სესხის რესტრუქტურირება არ უკავშირდება მსესხებლის ფინანსურ სიმბეჭედებს, ბანკი იწვევს მოდგომის მიმართავეს, რაიმე საფუძველზე - ქვემოთ აღწერილი ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში;
- თუ სესხის რესტრუქტურირება უკავშირდება მსესხებლის ფინანსურ სიმბეჭედებს და სესხი გაუფასურებულია რესტრუქტურირების შემდეგ, ბანკი აღიარებს სხვაობას ახალი ვალდებულების დღევანდელ ღირებულებას (დისკონტირებული თავდაპირველი ვალდებულება სამოცენტო განაკვეთით) და სამადაარე ღირებულებას შორის რესტრუქტურირების შემდეგ, რაიმე მიმდინარე პერიოდის გაუფასურების ხარჯს. იმ შემთხვევაში, თუ სესხი არ არის გაუფასურებული რესტრუქტურირების შემდეგ, ბანკი ასდებს ახალ ვალდებულებას სამოცენტო განაკვეთს.

მას შემდეგ, რაც მიხდება სესხის პირობებზე ხელახალი შეთანხმება, სესხი აღარ მიიჩნევა ვადგადაცილებულად. ხელშეწყობილია მოდგომად ასდებს რესტრუქტურირებული სესხების მიმოხილვას, რათა დარწმუნდეს რომ შესრულებულია ყველა პირობა და სამომავლო დღეებში მოხალოდნება. გაუფასურებისთან მიმართებაში სესხები კვლავაც ვასდებს ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად და შეფასებისთვის გამოიყენება სესხის თავდაპირველი ან მიმდინარე ვალდებულებების სამოცენტო განაკვეთი.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მოსაძებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის უკუყვას ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოიწერა აქტივიდან ყუღადი სახსრების მიღების ვადა;
- ბანკმა დათმობა აქტივიდან ყუღადი სახსრების მიღების უკუყვება, ან დაიბოვა ანგარი უღლება, მაგრამ ახლი შესაძლოა პირობისათვის თანხების სრული და დაგვასების გარეშე გადახდის საჩელმეორულში ვალდებულება; და
- ბანკმა (ა) გადასცა აქტივიან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც ვადასა და არც დროული აქტივიან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ ვადასა აქტივზე კონტროლი.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკმა გადასცა აქტივებიდან უფლადი მკაცრების მიღების უფლება და არ გადაეცემა ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტრაქტული აქტივზე, ბანკის მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტა გამოცემების პირობით. უწყვეტი გამოცემა, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი განსჯის ფორმა, აღსაბუთა აქტივის ურეორცი საზღვარსა ღირებულებით და იმ მქაჩინალური ოპინის გათვალისწინებით, რომლის გადახდაც შესაძლოა დასჭირდეს ბანკს.

როდესაც შეწყვეტი გამოცემა მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობით დასან შექმნილი ოფციონის ფორმის (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით), ბანკის ჩარაულოების ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის ოპინის, რომლისაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მსწადების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით) საშაროლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, ბანკის ჩარაულოების ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების საშაროლიან ღირებულებასა და ოფციონის რეალურადიას ფასს შორის ურეორციით.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბალიღდება ან ამოაქურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ევლის მკორე ფინანსური ვალდებულება ისავე კრედიტორის მხარა მსამსწადლონად შეევილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ანგარი ევლილება თუ მოდებულება აღიარებება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაქმნება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საზღვარსა ღირებულების სხვაობა ასახება მოგება-ზარაღის ანგარიშგებაში.

საკრედიტო ვალდებულებები

წვეულებრივი საკმინობის პროცესში ბანკს გასცემს კრედიტებთან დაკავშირებულ გარანტიებს, ძირითადად კრედიტივებსა და ფინანსურ გარანტიებს. ფინანსური გარანტიები წარმოადგენს გადახდების გამზორციელების შესაძლებელ რწმუნებას იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი ვერ მოახერხებს თვისი ვალდებულების დაფარვას შესაძლებლობისადმი. ასეთი გარანტიები არის ისეთივე საკრედიტო რისკის ნატორეული, როგორიცაა - სესხები. ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად საშაროლიანი ღირებულებით აღიარებება ფინანსური ანგარიშგების „სხვა ვალდებულებების“ ნუბლი. როგორც მიღებული საკმინობის ოპინა. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ბანკის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება ამორტიზებულ საკმინობისა და გარანტიას შედგეად წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად გაწეული სარეკების მქაჩინალურად ზუსტ გათვლის შორის უმეტესით.

ყოველი მატება ვალდებულებებში, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ გარანტიებთან, ასახება მოგება-ზარაღის ანგარიშგებაში, მიღებული საკმინობის შესასვალი მოგება-ზარაღის ანგარიშგებაში აღიარებულია წიუევი მეთადის გამოყენებით გარანტიის ვადის განმავლობაში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარვი გამოიანგარიშება საქაროველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიხდასარე სხვაობებთან მიხარაებაში ხდება ვალდებულებების აღიარების მქაოადით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ეველი დროებით სხვაობაზე, რომელაც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადი დასაბერ საფრეველსა და მათ საბაღასში ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მარსხებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა ფრეველის ბირველადი აღიარებიდან ან აქტივასა და ვალდებულებიდან იმ ვარაგებაში, რომელიც არ არის სწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თაროღისათვის ვადუნას ან იკინიებს სააღრიცხვი მოგებასა თუ საგადასახადი მოგება-ზარაღზე.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებულია მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაზღვრი მოგების მოცულობა, საიდანაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღიარებულია საგადასახადო ვასავევით. რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ ვასავევებზე დაყრდნობით, რომლებზეც მოქმედებდა ამ არსებითად ამოქვეყნებული იყო ანგარიშგების დღეს.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საბიზნესო გადასახადი, რომლებიც გველენას ახდენს მანკის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საბიზნესო ხარჯებში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველწლიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების მოცულობა. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების მანკის ჩანაცვლების დარბებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების პრაქტიკობები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების (მიწისა და შენობების გარდა) საზღვსში ღირებულების გადასეცვა ხდება გადავასებისას მძარბობაში, როდესაც მოვლენები ამ გარკობებთან ცვლილებები მასშიწნებენ, რომ საზღვსში ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

თვითღირებულებით პირველადი აღიარების შემკვობ, მიწა და შენობა-ნაგებობები აღიარებენ გადავასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს მათ საძარბოლიან ღირებულებას გადავასების თარიღისათვის გამოვლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. შევასება ტარდება იმდენად ხშირად, რომ გადავასებული აქტივის საძარბოლიან ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მის საზღვსში ღირებულებისგან.

გადავასების დღისათვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება აქტივის საზღვსში ღირებულებას და წმინდა თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადავასებული ღირებულების იდებობით. გადავასების შემოსიწრო მტკობა კრედობდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადავასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მანამდე მოვება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული ამგვ აქტივის გადავასების შემდგომდ მისი ოდენობის შემკობრების შემობუნება. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოვება-ზარალის ანგარიშგებაში. გადავასების დეფიციტის აღიარება ხდება მოვება-ზარალის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომელიც უშუალოდ გაქვითავს ამდე აქტივზე უწინ აღიარებულ მტკობას, პირდაპირ გაიქვითება ძირითადი საშუალებების გადავასების რეზერვს მტკობიდან.

ძირითადი საშუალებების გადავასების რეზერვოდან წლიური გადავასს გაუნაწილებელ მოვებაზე ხდება აქტივის გადავასებული საზღვსში ღირებულების ცვეთისა და აქტივის თაგვაპირველი ღირებულების ცვეთის მორის სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივას დაკავშობრებული მძლიანი გადავასების რეზერვ გადავასება გაუნაწილებელ მოვებაზე.

აქტივის ცვეთა დაიარბება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გამოვება. ცვეთის დარბება ხდება წრფივი მეთოდიით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდგვი ჩაჩენებულების მთხვევით.

	წელი
შენობა-ნაგებობები	50
ცვეთი და მოწყობილობები	4-10
კომპიუტრული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვულობა	4-10
სატრანსპორტო საშუალებები	5
სხვა	4-10

აქტივების ჩარბენი დარბებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და შეთბობების გადახდები და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

შეუქონა-გასახლებაში დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისა და მათი ჩარაფა ხდება სხვა საბუღალტრო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მანა, შენობა ან შენობის ნაწილი, რომელიც გაიყენა ბუღალტრული საბუღალტრო შემოსავლის მოსაღრმად ან კაპიტალის გაზრდისათვის, და რომელიც შეუქონდა იმგვარად, რომელიც დაელოდა იმგვარად, რომელიც არ იყენებს და არ ფლობს გაყიდვის მიზნით.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად თვითღირებულებით უსაფუძვლავ და იგი გარიგების დანახარჯებსაც ჩოიყენს. პირველადი აღიარების შემდეგ საინვესტიციო ქონება აღიარებულია საბუღალტრო დირებულეშია, რომელიც ასახავს ანგარიშგების თარიღისთვის არსებულ საზარალი ბირობებს. საინვესტიციო ქონებას საბუღალტრო დირებულეშია მოწოდარი ცვლილებებით გამოწვეული მოგება ან ზარალი აღიარებულია იმ პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როდესაც ეს მოგება თუ ზარალი წარმოიშვა. ბანკის საინვესტიციო ქონების საბუღალტრო დირებულეშია განიხილავდება წარვლი წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშგების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებულია და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და მანდატორი აღყიდვებარუშობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოვდილება.

საინვესტიციო ქონების აღიარება წყდება მათი გასხვისების დროს ან როდესაც საინვესტიციო ქონების ცქსალუაგაციიდან საბუღალტრო ხდება ამოღება და მოხალადგებული არ არის მათი გასხვისებით სამომავლო ეკონომიკური ხარჯების მიღება. აქტივის გასხვისების შედეგად მდებულ წმინდა შემოსულობასა და მის საბალანსო დირებულეშია შორის სხვაობის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, აღიარების შემდეგების პერიოდში.

გამომუშავებული საბუღალტრო შემოსავალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში საბუღალტრო საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის ნაწილი.

„გასაყიდად არსებულის“ კატეგორიაში შესული აქტივები

მანკი გრძელვადიან აქტივის (ან გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფს) ანიჭებს გასაყიდად არსებულის კლასიფიკაციას, თუ მისი საბალანსო დირებულეშია ანაზღაურდება გაყიდვის გარიგებითა და არა მისი გამოყენების გაგრძელებით, სამიხსივ.

გრძელვადიანი აქტივი (ან აქტივების ჯგუფი) გასაყიდად უნდა იყოს ხელმისაწვდომი არსებულ მდგომარეობაში ამგვარი აქტივების (ან აქტივების ჯგუფის) გაყიდვის სტანდარტული და გაგრავლებული ბირობების შესაბამისად, და მისი გაყიდვის აღზათობა მადალი უნდა იყოს.

გაყიდვა მადალი აღზათობის შემდეგ მოიარება თუ მანკის ხელმისაწვდომობა სტკიყედ იქნეს დადამყვებელი გრძელვადიანი აქტივის (ან აქტივების ჯგუფის) გაყიდვა და სეარავდოდ უყვე დაწმებული მყადველის მოამების პროცესის დასრულება. ამასთან, გრძელვადიანი აქტივი (ან აქტივების ჯგუფი) გასაყიდად გატანილ უნდა იქნას მანარზე მის მიმდინარე საბუღალტრო დირებულეშიასთან მიმარებაში ვინიერულ უსაფ და გაყიდვა დასრულებული ამერავოდ უნდა აღიარებოს გრძელვადიანი აქტივის „გასაყიდად არსებულად“ კლასიფიციირების თარიღიდან ერთი წლის განმავლობაში.

მანკი აღიარებს გასაყიდად არსებულად კლასიფიციირებულ აქტივის (აქტივების ჯგუფს) მის საბალანსო დირებულეშიასა და საბუღალტრო დირებულეშია შორის (გაყიდვის ხარჯის გამოკლებით) უმცირესით. მანკი აღიარებს გაუყვასტრებით დამიწვეულ ზარალს აქტივის ცყვე თავდაპირველი თუ შეტდგომი ჩამოჭრისთვის საბუღალტრო დირებულეშიასდე, გაყიდვის ხარჯის გამოკლებით, თუ მიღებები ან გარემოებათა ცვლილებები მიუთაყებენ საბალანსო დირებულეშია გაყვასურებაზე.

(ათას ღარიში)

3. სააღრიტბვი პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგარბულბა)

ანარიტბები

ანარიტბების აღიარბა ბღბა მაშინ, როდესაგ ბანკს წარბული მიჯღუნების გაში აქეს მიმდინარე თუ პრიტბიკიდან გაშიღღინარე ვალდებულბა და მისაღღუნღლია კომოზიკური სარგებლის მქონე რესურსების გაღინბა ვალდებულბის დასაღარად. ასევე, მქსამღუნღლია ვალდებულბის თანბის სანღოდ განსაზღვრა.

საწესღებო კაბიტალი

მიჯღღღბრივი აქტიები კლასიფიკირბულბა, როგორც კამპიალი, აბილი აქტიების გამოშვებისთან პირდაპირ დაკკმირბული გარე ხარგები, გარდა სანარბითა გკრთიანებისათვის გამოშვებული აქტიებისა, აღრიტბულია, როგორც გამოქქოიები კაბიტალის შემოსაღღებბიდან. გამომტბული აქტიების მომინაღღორ ღირბულბაზე მტბი ნბბისმიკრი სამარბაღღიანი ღირბულბის მქონე მიღბული სავსური აღირაგბბა, როგორც დასატბებით მტბანილი კაბიტალი.

პირობითი ვალდებულბები

პირობითი ვალდებულბები არ არის აღიარბული ფინანსური მდგომარბობის აწგარიშგბაში, თუნტა წარბაღღღღლია გარდა იმ შემობბებებისა, როდესაგ აწგარიშქორბების მარბნით ეღღღღი ნა კაღის გაღინბის აღბათობა დაბღლია. პირობითი აქტიები არ არის აღიარბული ფინანსური მდგომარბობის აწგარიშგბაში, თუნტა წარბაღღღღლია მამბს, როდესაგ კომოზიკური სარგებლის მიღბბა მოსაღღუნღლი.

შემოსაღღლისა და ხარგის აღიარბა

შემოსაღღლის აღიარბა ბღბა მაშინ, როდესაგ ბანკის მარე კკონომიკური სარგებლის მიღბის აღბათობა მაღღლია და მქსამღუნღლია შემოსაღღლის სათანადო სიზუსტით შეფასბბა. შემოსაღღლის აღიარბამაღე ასევე აღიარბულია შემსღღვი კონკრეტული აღიარბების კრიტერიუმების დაგნაყოფილბა:

სამროცენტო და მხგაესი შემოსაღღლი და ხარგი

ამორტიზბული ღირბულბებით აღრიტბული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისათვის და სამროცენტო სარგებლის მქონე ფასობი კაღღღღებისათვის, რომღუნე „გასაკიდად არსბუღლის“ კატეგორიას მიჯღღთენბა, სამროცენტო შემოსაღღლი და ხარგი აღირაგბბა ეფეტური სამროცენტო განკვეთის მეთოღით. ეფეტური სამროცენტო განკვეთი არის ის განკვეთი, რომღუნე მოსაღღუნღელ სამოსაღღლი ეღღღად გადახღღბს შემოსაღღლებს ფინანსური ინსტრუმენტის საბარგებლო მომსახურბების ხანგრძღღღობის, ამ სავაგ მქსაღღღისთა, უფრო მსღღღე კაღის განმავღღღბაში აღიკონტრბებს ფინანსური აქტიების თუ ვალდებულბებს წმინდა საბაღღსში ღირბულბამაღე. გაამგარიშბბა ითუღღღღღინბა ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრბეტო პირობას და მოიღღღს მქმისმიკრ საკომბითი თანბს და დასატბებით ხარგს, რომღუნე პირდაპირ განკვეთენბა ინსტრუმენტს და წარბაღღღენა ეფეტური სამროცენტო განკვეთის განუყოფელ ნაწიღს, გარდა სამოსაღღლი საკრედიტო ზარაღისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულბის საბაღღსში ღირბულბებ კორექტირბება თუ ბანკი გადახღღღღს მის მიკრ დასაღარი თუ მისაღღბი სავარაუღღო თანბების შეფასბბას. კორექტირბული საბაღღსში ღირბულბებ გამბითიღღღბა თუღღაპირველ ეფეტურ სამროცენტო განკვეთაზე დაკრდბისობით და საბაღღსში ღირბულბების ეღღღღება აღირაგბბა, როგორც სამროცენტო შემოსაღღლი თუ ხარგი.

როდესაგ ფინანსური აქტივის თუ მხგაესი აქტივბის ეღღღღის ღირბულბება მიკირბბა გავსარბებით გამოწვეული ზარაღის გამო, სამროცენტო შემოსაღღლის აღიარბა გრბღღღება აბალი საბაღღსში ღირბულბებაზე თუღღაპირველი ეფეტური სამროცენტო განკვეთის გამოყენბით.

მიღბული გასამრგღელი და საკომბითი

ბანკი იღბს შემოსაღღლის გასამრგღღლიდან და საკომბითი მოსკრბელიდან კლოენტებისათვის გაწღღლი სხვადასხვა საბის მომსახურბების სარაღღღღ. გარკვეულ პერიოღბში გაწღღლი მომსახურბებისათვის მიღბული გასამრგღელი დაირაგბბა იმავე პერიოღბში. აღნიშნული გასამრგღელი მოიღღღეს შემოსაღღლის საკომბითიდან, საავტბი და სხვა გასამრგღღლის, სასტბი ვალდებულბები, რომღუნე სავარაუღღოდ კამბიწერბა და სხვა საკრედიტო თანბები გაღღაღბულია (ყველა ზღღრულ ხარგასან კრთაღ) და აღიარბულია, როგორც სტბის ეფეტური სამროცენტო განკვეთის კორექტირბა.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ბანკის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოზატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაყვლილი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა, იმ არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირდაპირი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი გარიგების დღეს არსებული გაყვლილი კურსით, არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანად ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაყვლილი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებით გაყვლილი კურსსა და სეს-ის გაყვლილი კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ მოგებას გამოკლებული ზარალის მუხლში.

სტანდარტები, რომლებიც გამოიგა, მაგრამ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიგა, მაგრამ ბანკის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისათვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ბანკი ამ სტანდარტების მოცხად შედეგებს დაეყარა და ამორებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში, ბელადტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (IASB) გამოიგა ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“, რომელიც ახდევს ბასს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“, ფასს 9 ეხება კლასიფიკაციისა და შეფასების, გაუფასურებისა და პეჯირების აღრიცხვის საკითხებს. ფასს 9 ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური ბერიოდებისთვის. გარდა პეჯირების აღრიცხვისა, საგადადებულია რეტროსპექტული გამოყენება, მაგრამ შედარებადი ინფორმაციის ხელახლა წარმოდგენა საგადადებულია არ არის.

ბანკი ამორებს ახალი სტანდარტის მიღებას გაუნაწილებელი მოცემის გახსნაზე კუმულაციური გადასვლის ეფექტის აღიარებით 2018 წლის 1 იანვარს და ხელახლა არ წარადგენს შედარებად ინფორმაციას.

ბანკი ფასს 9-ის მიღების ეფექტის რაოდენობრივი შედეგის განსაზღვრის პროცესშია, თუმცა ამ ეტაპისთვის არ არსებობს ამ ეფექტის რაიმე გონივრული შეფასება.

(ა) კლასიფიკაცია და შეფასება

ფასს 9-ის თანახმად ყველა საგადადო ფინანსური აქტივი, რომელიც არ აკმაყოფილებს „სხილოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების“ კრიტერიუმს, კლასიფიცირებულია პირველადი აღიარებისას სამართლიანად ღირებულებით და ასახულია მოგებაში ან ზარალში (სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში), აღნიშნული კრიტერიუმის თანახმად. საგადადო ინსტრუმენტები, რომლებიც არ შეესაბამება „საბაზისი სასესხო შეთანხმების“ განმარტებას, როგორცაა სესხები „რეტრესის უკლებს გარეშე“ ან ჩარიული კონვერტაციის ოფციონის მქონე ინსტრუმენტები, უსადგა სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში. საგადადო ფინანსური აქტივებისათვის, რომლებიც აკმაყოფილებენ „სხილოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების“ კრიტერიუმს, პირველადი აღიარებისას კლასიფიცაცია განისაზღვრება იმ ბიზნეს მოდელის საფუძველზე, რომლითაც იმართება აღნიშნული ინსტრუმენტები:

- ინსტრუმენტები, რომელთა მართვის საფუძველია „ფლობა ფულადი ნაკადების მიზნით“, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით;
- ინსტრუმენტები, რომელთა მართვის საფუძველია „ფლობა ფულადი ნაკადების მიზნის და გაყიდვის მიზნით“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალი;
- ინსტრუმენტები, რომელთა მართვა ხორციელდება სხვა საფუძველით, მათ შორის სუბიექტი ფინანსური აქტივები, ფასდება სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენება, მაგრამ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

საკუთარ კაპიტალში შენახული ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია პუბლიკებული პირველადი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულებით მოცემასი ან ზარალში, თუ ინსტრუმენტი გამოუთხოვადი არ არის კლასიფიცირებული სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში. სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით კლასიფიცირებული კაპიტალის ინვესტიციების შემოსაველში, ყველა რეალიზებული და არარეალიზებული მოგება და ზარალი, გარდა დივიდენდის სახით შემოსვლისა, აღიარებული უნდა იქნეს სხვა სრულ შემოსავალში, მოგებაში ან ზარალში შემდგომი გადატანის გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციისა და შეფასების წესი თავიანთი არ შეცვლილა მაშინდარე ზანს 39-ის მოთხოვნებთან შედარებით. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები კვლავ შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოცემასი ან ზარალში.

ზანკი ეაროუდობს, რომ კვლავ გააგრძელებს იმ აქტივების ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებას, რომლებიც ამჟამად კლასიფიცირებულია სესხებისა და ნიხალები ანგარიშების და დაფარვის ეადამდე ფლოშილი აქტივების სახით. სულკა, წინასდგარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადების თარიღისთვის, ზანკს არ დაუბრუნდება თვისი ფინანსური აქტივების შეფასებისა და კლასიფიკაციის შეფასება ფასს 9-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

(ბ) გაუფასურება

ფასს 9 ზანკს უწყებს მოთხოვნას შეინდეს მოხლოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ყველა თვის ამორტიზებული ღირებულებით თუ სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში შეფასებულ საკალო ფინანსურ აქტივზე ისევე, როგორც სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსურ გარანტიებზე. რეზერვი დაფარდნობა მოხლოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო თორმეტი თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის აღზათობას, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი, რა შესახვევაზეც რეზერვი დაფარდნობა მოხლოდნელ საკრედიტო ზარალს აქტივის არსებობის ეადის განმავლობაში. თუ ფინანსური აქტივი შეესაბამება „შებენილია ან გამოშვებულია გაუფასურებული ფინანსური აქტივის“ განმარტებას, რეზერვი ეფუძრება ველოლებსა მოხლოდნელ საკრედიტო ზარალში აქტივის არსებობის ეადის განმავლობაში.

ზანკი აანალორებს ფასს 9-ის მოთხოვნებს გაუფასურებასთან დაკავშირებით და წინასდგარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადების თარიღისთვის არ გააზნა ფასს 9-ით გათვალისწინებული გაუფასურების მეთოდი.

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლოენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებში“

2014 წლის მაისში გამოცემული ფასს 15, რომელშიც ევლილებები შევიდა 2016 წლის აპრილში, ჩაანაცვლებს ფასს-ის მიხედვით შემოსავლების აღიარების ყველა არსებულ წესს. სრული რეტროსპექტული გამოცენა ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული გამოცენა საგადადებელია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ზანკი ახალი სტანდარტის მიღებას ამორებს მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდით, იგი გადასვლის ევოლუციურ ეფექტს აღიარებს საწყის გაუნაწილებელ მოგებაზე 2018 წლის 1 იანვარს და არ გადაამზარიშებს შედარებად ინფორმაციას.

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლოენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებში“ (გაგრძელება)

ფასს 15 განსაზღვრავს სუბიეტაპიას მიღებს, რომელიც გამოიყენება კლოენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების ასახვისთვის. ფასს 15-ის მიხედვით, შესოსავლების აღიარება მიხდება იმ ანახალებების თდენობითა, რომელსაც საწარმო მიუღლის კლოენტისთვის საკონლის ან მომახზრების მოწოდების სანაცვლოდ. თუმკა, ფინანსურ ინსტრუმენტებისა და იჯარის თანხდები სპროცენტო და საკომისიო შემოსავალი გასდება ფასს 15-ის სამოქმედო არეალს და დარეგულირდება სხვა მოქმედი სტანდარტებით (ფასს 9-ით და ფასს 16-ით „ეკარს“). შედეგად, სტანდარტის მიღება გეღებს ან მოახდებს ზანკის შემოსავლის უმეტეს ნაწილზე.

ამ ეტაბზე ზანკი არ მიუღლის არსებით გეღუნას ფასს 15-ის პირველად გამოცენით შედეგად.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენება, მაგრამ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 16 „ოჯარი“

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ჩაანაცვლებს ზასს (IAS) 17-ს „ოჯარი“, ფასს (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება ოჯარას“, ისე (SIC) 15-ს „საიმპერიათო ოჯარი - სტამბულირება“ და იმე (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს ოჯარის სასარგებლო ფორმას“. ფასს (IFRS) 16 ში მოცემულია ოჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოთხოვნები მოითხოვს ყველა ოჯარის აღრიცხვას სახალხო უწყისზე, ზასს (IAS) 17-ის მიხედვით ფინანსური ოჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამოწვევის მოთხოვნის დაცვას „დაბალი დაზღვევები მქონე“ აქტივების ოჯარისა და მოვლევადიანი ოჯარის (ე. ი. ოჯარი 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით) შემთხვევაში. საოჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საოჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე. ი. საოჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას შეაბამოს აქტივის გამოყენებაზე ოჯარის ვადის განწავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებული არიან ცალკე აღიარონ საოჯარო ვალდებულების საპროცენტუო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საპროცენტუო ხარჯი.

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოცულების დადგომის შესახებ გამოიყენოს (მაგ. ოჯარის ვადის შეცვლა, საომარო საოჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საოჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საოჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მოიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ზასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მოიჯარე გააგრძელებს ყველა ოჯარას კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორცაა დასაზღვრავი ზასს 17-ის მიხედვით და გამოიყენებს იმავე ტიპის ოჯარას: საიმპერიათოს და ფინანსურს.

ფასს 16 როგორც მოიჯარეებს, ისე მოიჯარეებს ვალდებულუნს უყარო აქტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოადგენას, ვიდრე ეს ზასს 17-ის თანახმად ხდებოდა.

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. სტანდარტი უკავშირდება სააღრიცხვო გამოყენებას, თუმცა საწარმოს მიერ ფასს 15-ის გამოყენებამდე აღარ არა. მოიჯარე შეიძლება გადაწყვიტოს სტანდარტის გამოყენება მთლიანად რეტროსპექტული ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგოვით. სტანდარტის გარდამავალი დებულებები გარკვეულ შედეგაობებს ითვალისწინებს. 2018 წლის ბაიკი კვლავაც შეაფასებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ფასს 16-ის პატენტური გავლენას.

„საინვესტიციო ქონების გადაყვანა“ - ცვლილებები ზასს (IAS) 40 ში

ცვლილებები განმარტავს თუ როდის უნდა მოხდეს საწარმოს ქონების, ნათ შორის საინვესტიციო ქონებაში ან მის გარეთ მიმდინარე მწერებლობის ან საცდულო-საკონსტრუქციო სამუშაოების, გადაყვანა. ცვლილებების თანახმად, ქონების სარგებლობაში ცვლილება ხდება, როდესაც ქონება აკმაყოფილებს, ან აღარ აკმაყოფილებს, „საინვესტიციო ქონების“ განმარტებას და არსებობს სარგებლობაში ცვლილების მკვერტული უზღოვ. მხოლოდ ხელმძღვანელების მიერ განზრახვის შედეგად, ქონების ექსპლუატაციისთან დაკავშირებით არ წარმოადგენს ქონების სარგებლობაში ცვლილების მოხდენის სტკაცებულებას. საწარმოებმა ცვლილებები ურსაკტალურად უნდა გამოიყენონ ქონების სარგებლობაში ისეთი ცვლილებების შემთხვევებისთვის, რომლებსაც ადგალი აქვს იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში ან მის შემდეგ, რომელშიც საწარმო ბორველად იცენტებს ამ ცვლილებებს. საწარმომ უნდა გადააფასოს კონკრეტული თარიღისთვის მას ხელთ არსებული ქონების კლასიფიკაცია და, საჭიროების შემთხვევაში, მოახდინოს მისი ხელახალი კლასიფიკაცია, როცა ასახოს ამ თარიღისთვის არსებული ბარიმები. ზასს 8-ის თანახმად, რეტროსპექტულად გამოყენება დასაშვებია მხოლოდ იმ შესახებ, თუ აღნიშნულის განხორციელება შესაძლებელია უკანა თარიღით შეფასების გამოყენების გარეშე, ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. მასკი არ მოცლის არსებით გავლენას აღნიშნული ცვლილებების გამოყენების შედეგად.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენება, მაგრამ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფაიცი (IFRIC) ინტერპრეტაცია 22 „უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული რაზრაციები და წინასწარი გადახდა“

ინტერპრეტაცია განმარტავს, რომ არაფულადი აქტივის ამ წინასწარ გადახდებთან დაკავშირებული არაფულადი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტაზე გამოყენების მიზნით შესაბამისი აქტივის, ხარჯის ამ შესისყიდის (ან მიხილვის) პირველად აღიარებაზე გამოყენებული სპიკ სავალუტო კურსის განსაზღვრის მარშებისთვის, იმპრაციის დღეს წარმოადგენს თარიღი, რომელზეც საჭირომ პირველად აღიარა წინასწარი გადახდიდან (საზღვარი) წარმოშობილი არაფულადი აქტივი ან არაფულადი ვალდებულება. ინტერპრეტაცია გამოიყენება 2018 წლის 1 იანვარს ამ შესყიდვით დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ცნაიდან ბანკის არსებული პრაქტიკა შესაბამისა ინტერპრეტაციის მოთხოვნებს, ბანკი არ მოუღოს რაიმე ცვლილებას თავის ფინანსურ ანგარიშგებებში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, ბანკის ხელმძღვანელებმა სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას გამოიყენეს თავისი შეხედულებები და შეფასებები. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

სესხების გაუფასურების რეზერვი

ბანკი რეგულარულად გადახედავს სესხებსა და სხვადასხვა ანგარიშებს გაუფასურების მიმართებაში, ბანკი იყენებს საკუთარ შეფასებებს ნებისმიერი გაუფასურების წარადის განაზღვრის მიზნით ამ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებელს აქვს ფინანსური სირთულეები და ანალოგიურ შესხებულებას მიმართებაში ისტორიული მონაცემები რთულად მოიპოვება. ბანკი ასევე აფასებს საწინააღმდეგო ფულადი ნაკადების ცვლილებას არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებზეც მანიშნებს შესხებულობის ადგილის კრედიტუნარიანობის გაუარესებაზე, ან ისეთ პოლიტიკურ-ეკონომიკურ ცვლილებებზე, რომლებიც აწვევს აქტივების ჯგუფზე ვალდებულებების შეუსრულებლობას, საკრედიტო რისკის მასშაბის ცვლილებებს მჭიდრო აქტიუმიხივის ხელმძღვანელობა იყენებს ისტორიული წარადის გამოვიღებაზე დაყრდნობით შეფასებებსა და ანალოგიური სესხებისა და მისადები ანგარიშების გაუფასურების ობიექტურ საფუძვლს. ამასთან, ხელმძღვანელობა რეგულარულად ამოწმებს უზრუნველყოფის საგნის საზარხო დირეზულებას, ხელმძღვანელობა საწინააღმდეგო დირეზულებას არსებულ საზარხო პირობების მიხედვით კორექტირებს, რისთვისაც იგი გამოვიღების საფუძველზე მიღებულ გადაწყვეტილებებს ან დამოუკიდებელი ექსპერტის აზრს ეყრდნობა.

საჭირო უზრუნველყოფის რაქონისა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის შეფასებებზე მიმდინარე მოვლენების ასახვის მიზნით ბანკი ეყრდნობა საკუთარ შეფასებებს სესხებისა აუღ მისადები ანგარიშების არსებული მონაცემების კორექტირებისათვის.

ბანკის მიერ აღიარებული სესხის გაუფასურების რეზერვის რაქონისა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,503 ლარს შეადგენს (2016 წ. 1,878 ლარი) (შე-7 შენიშვნა).

ძირითადი საშუალებებისა და საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების დადგენა

ბანკი თავის საინვესტიციო ქონებას სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხავს და მასში ცვლილებებს აღიარებს მოცემა-წარადის ანგარიშგებაში. ამასთან, იგი მიწას და შენობა-ნაგებობებს გადადასებული ღირებულებით აღრიცხავს და სამართლიანი ღირებულებაში ცვლილებებს აღიარებს სხვა სრულ წარადში.

ბანკის საინვესტიციო ქონება და მიწა და შენობა-ნაგებობები საქართველოში მდებარეობს. საქართველოს უკრაინა ქონების მაზარი არაადრის ყოფილი აქტიური. ამიტომ, უკრაინა ქონების აქტიური მაზრის არარსებობის პირობებში, ბანკის საინვესტიციო ქონებისა და მიწისა და შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულებების განსაზღვრა ძალიან სტიმიტური და მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული შემფასებელი განსჯაზე.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მირითადი საშუალებებისა და საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების დადგენა (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონების, ასევე მიწისა და შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად ბანკი დამოუკიდებელი შეფასებულის ქირაობს. მიწისა და შენობა-ნაგებობების და საინვესტიციო ქონების შეფასებისთვის გამოყენებულია საბაზრო მიდგომის მეთოდი, საბაზრო მეთოდით კონტის საბაზრო ღირებულების შეფასება ხდება მისი შეფასებით მსგავს აქტივებთან, რომლებიც ბოლო დროს გაიყიდა, გასაყიდად იყო გამოტანილი, ან რომელზეც გაეკრდა შეთავაზება. შემფასებელი მიიღებს შესაფასებელი ქონების ღირებულებას შესადარისი ქონების ფასების დაკორექტირებით შესაფასებელი კონტისგან მისი განსხვავებების შესაზამისად. უძრავი ქონების შეფასებლები ადარებენ შესაფასებელი კონტის იურიდიულ, ეკონომიკურ, გეოგრაფიულ და ფიზიკურ მახასიათებლებს გასაყიდი, გაყიდული ანალოგიური კონტების შესაზამის მახასიათებლებს (მე-9, მე-10 შენიშვნები).

„გასაყიდად არსებული აქტივების“ კატეგორიაში კლასიფიცირება

ბანკი შენობების კლასიფიცირებას „გასაყიდად არსებულ აქტივებად“ მათში ახდენს, თუ მის საბალანსო ღირებულებას გაიყიდვის იპერატივიდან ამოიღებს. „გასაყიდად არსებულ აქტივებად“ კლასიფიცირის კრიტერიუმები ასეთია:

- არსებობს ბანკის გენერალური დირექტორის შიდა გადაწყვეტილება აღნიშნული კონტების გაყიდვასთან დაკავშირებით აქტიური გეგმის ინიცირების შესახებ;
- ბანკმა დაიქირავა უმრავი კონტის ბროკერი კონტების გაყიდვის პროცესში დახმარების მიზნით;
- კონტების გაყიდვის შესახებ განცხადებები გაგზავნილია ინტერნეტ-საიტის რეზერვების მეშვეობით.

აქტივის „გასაყიდად არსებულად“ კლასიფიცირის მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კონტების შეფასებაზე (მე-9 შენიშვნა).

5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	2017	2016
ნაღდი ფულის ნაშთი საღარიბო	3,079	3,857
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში, გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	500	2,972
90 დღემდე ვადიანი დეპოზიტო საკრედიტო დაწესებულებებში	2,201	5,171
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	10,193	8,120
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	15,973	20,120

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	2017	2016
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	2,273	5,179
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ანაზარი	-	7,000
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,273	12,179

2017-2016 წლებში საკრედიტო დაწესებულებებს მოციხივებათ საკრედიტოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო სარგებლის მქონე დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) განსნა საკრედიტო დაწესებულებების მიერ კლიენტებისგან წინა თვეს ეროვნულ ვალუტაში მოზიდული საშუალო სახსრების 7%-ისა და უცხოურ ვალუტაში მოზიდული საშუალო სახსრების 20%-ის ოდენობით.

(ათას ლარში)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	2017	2016
კორპორატიული სესხები	3,534	4,833
სამომხმარებლო სესხები	1,781	566
ასოციურ სესხები	1,709	2,885
სესხები მცირე ბიზნესსახეებს	273	433
საკრედიტო მართავენი	133	491
აქტოსესხები	15	42
სხვა	491	806
კლიენტებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	7,936	10,056
გამოკლებული გაუფასურების რეზერვი	(1,503)	(1,878)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, ნეტო	6,433	8,178

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია კატეგორიულად იყოფა:

	კორპორატიული სესხები	ასოციური სესხები	სესხები მცირე ბიზნესსახეებს	სამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო მართავენი	აქტოსესხები	სხვა	სულ
2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	145	632	310	261	353	37	140	1,878
წლის წმინდა დამართები (სამორტუნება)	177	64	(43)	55	(54)	(39)	117	273
ამოღებული თანხები	-	20	22	70	48	11	3	184
ჩამოწერილი თანხები	(215)	(69)	(30)	(170)	(335)	(9)	(4)	(832)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	107	647	269	216	8	-	256	1,503
ინდივიდუალური გაუფასურება	20	647	269	79	6	-	256	1,277
კოლექტიური გაუფასურება	87	-	-	137	2	-	-	226
ინდივიდუალურად გაუფასურებულად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოკლებამდე	54	1,255	273	79	6	-	382	2,049

(ათას ლარში)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

	კორპორატიული სესხები		სესხები მცირე ბიზნესისთვის			ფიზიკურ პირების სესხები		სულ
	სესხები	ამოიწერი სესხები	სესხები	ამოიწერი სესხები	სესხები	ამოიწერი სესხები	სესხები	
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	82	1,002	284	289	306	41	502	2,906
წლის ქირისა და სესხების (ანობრუნება)	63	(114)	36	(117)	(2)	(12)	(436)	(992)
ამოღებული თანხები	-	55	-	90	50	8	74	277
ჩამოწერილი თანხები	-	(311)	-	(1)	(1)	-	-	(313)
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	145	632	310	261	353	37	140	1,878
ინდივიდუალური გაუფასურება	145	632	309	260	352	37	139	1,874
კორპორატიული გაუფასურება	-	-	1	1	1	-	1	4
	145	632	310	261	353	37	140	1,878
ინდივიდუალურად გაუფასურებულად შეფასებული სესხის მართვითი ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოძვივრება	1,292	1,826	260	353	433	42	657	4,863

დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი იმ სესხებზე, რომლებსაც აღარებულა ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვი, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 153 ლარს (2016 წ.: 851 ლარი).

საქართველოს კონსტიტუციით, სესხების ჩამოწერა შესაძლებელია მხოლოდ დირექტორთა საბჭოს დასტურის და, ზოგ შემთხვევაში, სასამართლოს შესამართლო გადაწყვეტილების საფუძველზე.

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- კომერციული სესხებისთვის – უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები და წაღვი ფული ბანკში;
- ფინანსური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის ამოიყვანა.

ბანკი ასევე იღებს გარანტიებს მშობელი კომპანიებისგან მათი შედარებით კომპანიებისთვის გაცემული სესხებისთვის.

ხელმძღვანელობა ახდენს უზრუნველყოფის საზარო დორებულების მონიტორინგს, მოითხოვს დასატყობათ უზრუნველყოფის სესხის ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს სესხის გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საზარო დორებულებას.

თუ მოკვდილობაში არ მივიღებთ უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებულ დორებულებას, სესხის გაუფასურების რეზერვი 773 ლარით მეტი იქნება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2016: 2,989 ლარით მეტი).

„ზანკოს“ პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვა რეგულარულად შესაძლებელია პრივილეგიით, რეალიზაციიდან მიღებული თანხები გამოიყენება აღნაზღაურებელი მოთხოვნების შესამკირებლად ან დასაფარად. ზოგადად, ბანკი დასაკუთრებულ აქტივებს კომერციული მორჩებისათვის არ იყენებს. დასაკუთრებული ქონება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ცალკე აღსახება.

(ათას ლარში)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სესხის უზრუნველყოფა (გაგრძელება)

2017 წლის ოქტომბრის თვიდან ზანკო არღვევდა სესხ-ის ეკონომიკური ნორმატივები და ლიმიტებიდან ერთ-ერთს არაუზრუნველყოფილი სესხების კოეფიციენტს, თუმცა 2018 წლის მარტამდე პერიოდში ზანკს გააჩნდა სესხ-ის ოპერიალური წყვილობითი ნებართვა. 2018 წლის აპრილში სესხ-მა სიხისთვა ზანკს, შეეწვილა არაუზრუნველყოფილი სესხების გაცემა პრულენტული მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით. სესხ-თან გასართული მოლაპარაკებების შემდეგ მზარევი მუხამზამდენს ზანკის მიერ კოეფიციენტის გამოაჯლის კონკრეტულ მეთოდზე (არაუზრუნველყოფილი სესხები არ უნდა აღემატებოდეს საზედამსუჯველი კაპიტალის 25%-ს, ნაველად სესხის პორტფელის 25%-ის). შესაბამისად, ზანკს წიეცა უუღლება კლავ გაეცა არაუზრუნველყოფილი სესხები კლიენტებზე.

2018 წლის 17 აპრილს სესხ-მა დაამტკიცა 2014 წლის 17 თვისის 449/04 გადაწყვეტილებაში შეტანილი ცვლილებები, რომლებიც 2018 წლის 7 მაისიდან ამოქმედდა. აღნიშნული ცვლილებები აწესებს დამატებით შესღვეებს კომერციული ზამტებისთვის კლიენტებზე სესხის გაცემის შემთხვევაში მხარე გადამხდეღუნარაინობის სრულყოფიანი ანაღრის გარეშე (გარდა ძვირღვასი ლიიონრით, სამკლეღასი ან უმრავი ტონტით უზრუნველყოფილი სესხებისა). კლიენტებზე გაცემული ასეთი სესხების საერთო თანხა არ უნდა აღემატებოდეს საზედამსუჯველი კაპიტალის 25%-ს, ცვლილებების თანახმად, ზანკის მიერ შესხებლის გადამხდეღუნარაინობის სრულყოფილი ანაღრის გარეშე გაცემული უმრავი კონტებითა უზრუნველყოფილი სესხების საერთო თანხა არ უნდა აღემატებოდეს საზედამსუჯველი კაპიტალის 15%-ს, ხილი სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 50%-ზე მეტი.

ზანკი ამჟამად აფასებს ახალი რეგულაციების გავლენას თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

კლიენტებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2017 წლის 31 დეცემბრის მდგომარეობით, ზანკის სესხების კონცენტრაცია ამ უმსხვილეს მსესხებელზე შეადგენდა 4,771 ლარს, რაც წარმოადგენს მთლიანი სესხის პორტფელის 60%-ს (2016 წ.: 5,631 ლარი ანუ 57%), აღნიშნული სესხებისათვის შეიქმნა რეზერვა 960 ლარის (2016 წ.: 862 ლარი) ოდენობით. კლიენტებზე გაცემულ მთლიან სესხებში შედის ერთი უმსხვილესი მსესხებლის მიმართ გაცემული 1,305 ლარის კრედიტის ოდენობა (2016 წ.: 1,638 ლარი).

კლიენტებზე გაცემული სესხები კლიენტების ტიპების მიხედვით:

	2017	2016
ფიზიკური პირები	4,130	4,800
მეტარსე იურიდიული პირები	3,806	5,256
	7,936	10,056

საერთოღვლაში გაცემული სესხების განაწილება დარგების მიხედვით:

	2017	2016
ფიზიკური პირები	4,130	4,800
საკომუნიკაციო ხარეები	1,305	1,674
მსესხებლობა	1,055	2,175
სოფლის მეღრნეობა	925	173
საეღლი	516	809
კუების მრეწველობა	5	23
ენერჯეტიკა	-	383
სხვა	-	19
	7,936	10,056

კლიენტებზე გაცემული სესხები და აფანსები, სულ

(ათას ლარში)

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები მოიცავს ქართული კომპანიების არაკოტირებულ აქტივებში ინვესტიციებს, რომელთა საბალანსო ღირებულებაც 20 ლარია (2016 წ.: 20 ლარი).

დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს:

	2017	2016
ფინანსთა სამსახურის სასაზიზო ობლიგაციები	1,809	1,805
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები	1,809	1,805

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიაში შედის, მოიცავს შემდეგს:

	2017	2016
ფინანსთა სამსახურის სასაზიზო ობლიგაციები	8,426	10,359
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიაში შედის	8,426	10,359

9. საინვესტიციო ქონება

	2017	2016
საწყისი ნაშთი 1 იანვრის მდგომარეობით	10,051	12,305
შემოსულები	244	642
გასვლები	(2,117)	(4,115)
„გასაყიდად არსებულს“ კატეგორიაში გადატანილი აქტივები	(7,489)	-
გადაფასების შედეგად მიღებული წმინდა წარალი/მოგება	(51)	1,219
31 დეკემბერი	638	10,051

საინვესტიციო ქონება არის მძრისა და შენობებისგან შემდგარი უძრავი ქონება, რომელიც ბაზენს მიიღო დაუფარავი სესხების უზრუნველყოფის საცემბის დასაკეთრებით და მოელის გრძელვადიან პერსპექტივაში მათი ღირებულების ზრდას ან ნათეს საიჯარო შემოსავლის მიღებას.

ბანკის მიერ არაუზრუნველყოფილი ინდივიდუალური სესხების გაცემისა და კორპორაციული და იპოთეკური პორტფელის შემვირების სტრატეგიაზე გადასვლის ზარალულურად, ხელმძღვანელობამ დაიწყო საინვესტიციო ქონების პორტფელის აქტიური გაყიდვის პროცესი. შედეგად, ბანკმა 7,489 ლარის ღირებულების საინვესტიციო ქონება „გასაყიდად არსებულს“ კატეგორიაში გადაიტანა. ბანკმა აღიარა ხელახალი კლასიფიკაციის ზარალი 1,683 ლარის ოდენობით.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დამოუკიდებელმა შემფასებელმა განსაზღვრა ბანკის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება. შემფასებელი არის ასეთი ტიპის ქონების შეფასების სპეციალისტი.

ქონების საბაზრო ღირებულება განისაზღვრა საბაზრო მომაცემების საყუარულზე. სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იქნა საბაზრო მეთოდი, ხოლო მიღებული სავარაუდო თანხების გადასამოწმებლად შემოსავლის მეთოდი. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შესახებ დაწვრილებით განმარტებულია 21-ე შენიშვნაში.

შემოსავლი საინვესტიციო ქონების ოჯარიადან შეადგენდა 216 ლარს (2016 წ.: 64 ლარი).

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენიშ- ნაგებობები	კომპლექ- ტული და საკონსტრუ- ქციო ტექნიკა	ავტო და საოფისე ტექნიკა	სატრანსპორ- ტო საშუალებები	საფარო გაუმჯობესე- ბები	იხა	სულ
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	15,961	1,525	1,105	208	390	933	20,122
შემოსულები	-	11 ^{**}	1	-	-	-	17
გასვლები	(38)	(90)	(122)	(95)	(190)	(113)	(799)
ჩამოწერა	-	-	(13)	-	-	-	(13)
გადაფასების ეფექტი [†]	(30)	-	-	-	-	-	(30)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	15,893	1,446	971	162	-	820	19,292
დატოვილი ცვლილ							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	-	1,197	949	198	214	845	3,403
ცვლილ დანარიები	345	104	51	9	-	70	579
გასვლები	-	(90)	(112)	(46)	(238)	(133)	(619)
ჩამოწერა	(345)	-	-	-	-	-	(345)
გადაფასების ეფექტი [†]	-	1,211	888	161	(14)	782	3,018
31 დეკემბერი, 2017 წ.	-	1,211	888	161	(14)	782	3,018
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	15,961	328	156	10	176	88	16,719
31 დეკემბერი, 2017 წ.	15,893	235	83	1	24	38	16,274
	მიწა და შენიშ- ნაგებობები	კომპლექ- ტული და საკონსტრუ- ქციო ტექნიკა	ავტო და საოფისე ტექნიკა	სატრანსპორ- ტო საშუალებები	საფარო გაუმჯობესე- ბები	სხვა	სულ
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2015 წ.	16,852	1,667	1,321	208	727	996	21,871
შემოსულები	18	-	-	-	-	-	18
გასვლები	-	(39)	(127)	-	(387)	(26)	(529)
ჩამოწერა	-	(103)	(139)	-	-	(37)	(279)
გადაფასების ეფექტი [†]	(909)	-	-	-	-	-	(909)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	15,961	1,525	1,105	208	390	933	20,122
დატოვილი ცვლილ							
31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	1,224	1,118	180	501	826	3,649
ცვლილ დანარიები	324	25	62	18	23	173	625
გასვლები	(40)	(37)	(106)	-	(310)	(70)	(513)
ჩამოწერა	-	(15)	(125)	-	-	(134)	(274)
გადაფასების ეფექტი [†]	(284)	-	-	-	-	-	(284)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	-	1,197	949	198	214	845	3,403
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2015 წ.	16,852	443	253	28	226	170	17,972
31 დეკემბერი, 2016 წ.	15,961	328	156	10	176	88	16,719

[†] 2017 წელს გადაფასების მიზნად ექვემდებარებოდა 315 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 625 ლარი) მოხვედრის გადაფასების ხარვეზებს, რომელიც აღიარებულია იხა სრულ შემოსავალი (2016 წ.: გადაფასების ხარვეზი 586 ლარის ოდენობით, რომელიც აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში, და გადაფასების ხარვეზი 39 ლარის ოდენობით, რომელიც აღიარებულია სხვა სოპორაციო ხარვეზში).

შენიშნა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულებების განსაზღვრის მიზნით, ჩვენს დაიქირავე დამოუკიდებელი შემფასებელი, სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრულია საბაზრო მომსახურების შესაბამისად. გადაფასების თარიღი 2017 წლის 31 დეკემბერი იყო. შენიშნა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების შესახებ დამწერლობის განმარტებული 22-ე შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

შენიშვნა-საგებობები თვითღირებულების მეთოდით რომ შეფასებულიყო, მათი საბალანსო ღირებულება იქნებოდა:

	2017	2016
თვითღირებულება	20,131	20,131
დაზივებული ცვეთა და გაუფასურება	(5,458)	(5,018)
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	14,673	15,113

11. გადასახადები

2017 და 2016 წლებში მოგების გადასახადები სრულად შედგებოდა გადავადებული გადასახადის ხარჯისა და სარგებლისგან. 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღებით დასრულებული წლებისთვის, ზანკს არ უღიარებია მამდიარე საგადასახადო ხარჯი და შესაბამისი ვალდებულება, რადგან მას მომდევნო პერიოდებში გადატანილი საგადასახადო ზარალის საკმარისი ოდენობა ჰქონდა, რომ გამოეყვითა შესაბამისი პერიოდების დასახეობი მოგებიდან.

მოგების გადასახადის უცვლელა განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ გახიზმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მხედვეთა მოგების გადასახადის ხარჯი შეცვრებულია გადასახადის რეალურ ოდენობისთან:

	2017	2016
ზარალი გადასახადით დახეგრამდე	(4,259)	(2,027)
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი:	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	639	304
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილების ეფექტი	(256)	2,739
ცვლილება აღიარებულ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში	(304)	(287)
სხვა არადახეგრადი ხარჯები	(40)	-
მოგების გადასახადის სარგებელი	39	2,756

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილება შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვრიდან და ვრცელდება საქართველოში მოქმედ ცეცლა კომპანიაზე, გარდა ზანკებისა, საღაზღეუო კომპანიაზე და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებსაც მალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განსაზღვრა, ახალი ნორმატიული აქტების თანახმად, მოგების გადასახადით დაიხეგრება დაიუცენდების საბით იმ აქტივებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფორიკური ბირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, და არა მოგება, რომელიც მიღებული იქნა არსებული ნორმატიული აქტების შესაბამისად. დოვიდენდების განაწილებაზე გადასახადელი გადასახადის ოდენობა დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიაზე უცვლება ცენებით ჩაითვალიონ 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებადან განაწილებულ დოვიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. საქართველოს რეზიდენტ კომპანიაზე შირის დოვიდენდის განაწილება არ დაიხეგრება მოგების გადასახადით.

ამ ცვლილების ამოქმედების შემდეგ, 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ზანკს თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები სელებლი შეადგის საგადასახადო განაკვეთებით, რომელია ამოქმედებაც მისაღიოდენლია იმ პერიოდში, როდესაც აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების გასტუმრება ხდება. ზახს 12-ის „მოგების გადასახადი“ თანახმად, ზანკს ვალდისწილებული მოგებისთვის გამოიყენა 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთი იმ აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში, რომელია რეალიზაცია ან გასტუმრება მისაღიოდენლია 2019 წლის 1 იანვრიდან ცვლილების ამოქმედების პერიოდებში.

(ათას ლარში)

11. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი დინამიკა შესაბამის წლებში ასეთია:

	დროებითი სტატიების წარმოშობა და ამორტიზაცია			დროებითი სტატიების წარმოშობა და გაქვება			
	2015	მოგება- ზარალის ანგარიშგ- ება	სხვა სრულ შემოსავალში	2016	მოგება- ზარალის ანგარიშგ- ება	სხვა სრულ შემოსავალში	2017
განოსაკითი დროებითი სტატიების საგადასახადო ვადა							
მომდევნო პერიოდებში:							
გადატანილი ზარალი სხვა აქტივები	881	287	-	1,168	304	-	1,472
სხვა ვალდებულებები	8	(9)	-	-	-	-	-
სხვა ვალდებულებები	5	(6)	-	-	48	-	48
მალიანი გადავადებული საგადასახადო აქტივები	895	273	-	1,168	352	-	1,520
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები	(881)	(287)	-	(1,168)	(304)	-	(1,472)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები	14	(14)	-	-	48	-	48
დასაბეგრი დროებითი სტატიების საგადასახადო ვადა							
საინვესტიციო ტიპის ბიზისადი საშუალებები	(2,082)	2,082	-	-	-	-	-
სესხების ვალდებულებების რეზერვი	(983)	709	87	(187)	(2)	(47)	(236)
სხვა ვალდებულებები	(63)	(74)	-	(87)	(4)	-	(91)
სხვა ვალდებულებები	-	3	-	3	(3)	-	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(3,128)	2,770	87	(271)	(9)	(47)	(327)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(3,114)	2,756	87	(271)	39	(47)	(279)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ზანტე აქვს მომდევნო პერიოდებში გადატანილი საგადასახადო ზარალი 6,814 ლარის ოდენობით, რომლის ვადა იწურება 2018 წლის 31 დეკემბრის. გადავადებული საგადასახადო აქტივები არ არის აღიარებული ამ დასაკარგებთან მიმართებაში, რადგან რეალურა იმის შიშის გარეშე, შეძლებს თუ არა ზანტი დასაბეგრი მოგების მიღებას მომავალში.

12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2017	2016
ფინანსური აქტივები		
საოპერაციო იჯარისთან დაკავშირებულ დებიტორული დავალიანება	-	30
სხვა	348	92
ფინანსური აქტივები, სულ	348	122
არაფინანსური აქტივები		
წინასწარ გადახდილი საოპერაციო გადასახადები	202	202
წინასწარ გაწეული ხარჯები	28	146
არაფინანსური აქტივები, სულ	230	348
სხვა აქტივები	578	470

(ათას ლარში)

12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2017	2016
ფინანსური ვალდებულებები		
კრედიტორები	367	468
დაუსრულებელი ანგარიშწორება ფულადი გადასახდებებისა	4	51
სულ ფინანსური ვალდებულებები	371	519
არაფინანსური ვალდებულებები		
გადასახდელი საბუღალტრო გადასახადი	215	177
გამოუცემებელი შევსებულებები	106	58
არაფინანსური ვალდებულებები, სულ	321	235
სხვა ვალდებულებები, სულ	692	754

13. სუბორდინირებული ვალი

2017 წლის 28 დეკემბერს ბანკმა თავისი შიშობელი კომპანიისგან მიიღო 3,500 ათასი აშშ დოლარი

სუბორდინირებული ვალი 5%-იანი განაკვეთით, რომლის დაფარვას ათარიღი 2023 წლის 28 დეკემბერია. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სუბორდინირებული ვალის საბალანსო ღირებულება 9,076 ლარს შეადგენდა (2016 წ.: 9,060 ლარი).

ცვლილება ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	სუბორდინირებული სესხები	ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ვალდებულებები, სულ
საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-
გაცემიდან მიღებული შემოსავალი	9,060	9,060
უცხოური ვალუტის კონსერვაცია	13	13
სხვა	3	3
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,076	9,076

„სხვა“ მოიცავს სუბორდინირებულ ვალზე დარიცხვას. მაგრამ ჯერ კიდევ გადაუხდილი პროცენტების ინაქტივობა. გადახდილი პროცენტი ბანკმა დააკლასიფიცირა, როგორც საბუღალტრო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი წაკადები.

14. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს:

	2017	2016
ზომიწარე ანგარიშები	8,903	26,336
უცხოური ანგარიშები	6,559	6,463
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	15,462	32,799

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების მიმართ ვალდებულებები 8,286 ლარის (54%) ოდენობით მოდიოდა ათ უმსხვილეს მათხმარებელზე (2016 წ.: 24,904 ლარი (76%)).

(ათას ლარში)

14. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე (გაგრძელება)

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს ასევე ასევე კლიენტების შენდევ ტიპებში:

	2017	2016
ფორიკური პირები:		
- ვადიანი ანაბრები	5,593	5,715
- მიმდინარე ანგარიშები	2,445	1,584
სულ ვალდებულებები ფორიკურ პირთა წინაშე	8,038	7,299
მეწარმე იურიდიული პირები:		
- მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	6,458	24,752
- ვადიანი ანაბრები	966	748
სულ ვალდებულებები მეწარმე იურიდიული პირების წინაშე	7,424	25,500
სულ ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	15,462	32,799
გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფა	49	25

კლიენტთა ანგარიშების ანალიზი დარგების მიხედვით:

	2017	2016
ფორიკური პირები	8,038	7,299
ვაჭრობა და მომსახურება	3,749	6,437
ფინანსური სექტორი	1,308	16,433
ტრანსპორტირება და კომუნიკაციები	600	43
მშენებლობა	191	655
სოფლის მეურნეობა	51	13
ენერჯეტიკა	-	185
სხვა	1,525	1,734
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	15,462	32,799

15. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ზანკის საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 300,000 სტანდარტიზებული და მილიონად გაზარდებული აქციებისგან, თითო აქციის ნომინალური ღირებულება 0.1 ლარი იყო.

ზანკის საწესდებო კაპიტალში აქტიონერთა სივრცის შესახებ ზორტილდებოდა ლარში. შესაბამისად, კაპიტალი უნდა გააწილდეს დივიდენდის ამ სხვა სახის მხრივ ლარში.

დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დივიდენდების გააწილება შეიძლება გამოცხადდეს ზანკის აქტიონერებისათვის მხოლოდ ზანკის წმინდა მოგებიდან, რომელიც განსაზღვრულია ეროვნული ზანკის მოთხოვნების შესაბამისად. ეროვნული ზანკი უნდა იყოს ინფორმირებული დივიდენდების გამოცხადების შესახებ. იმ შემთხვევაში თუ კომერციული ზანკი არღვევს ეროვნული ზანკის სარეგულაციო მოთხოვნებს, მას აქვს უფლება შეაჩეროს ან აკრძალოს დივიდენდების გაცემა. 2017 და 2016 წლებში ზანკს დივიდენდები არ გამოუცხადებია და არც გადაუხდია.

გადაფასების რეზერვი

მიწისა და შენობა ნაგებობების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება მიწისა და შენობა-ნაგებობების სახარბილოში ღირებულების გაზრდის და შესწორებების აღრიცხვისათვის, იმ პირობით, თუ ამგვარი შესწორება უკავშირდება კაპიტალში ადრე ასახული იმდენ აქტივის ზრდას.

(ათას ლარში)

16. პირობითი ვალდებულებები

31 დეკემბრის მდგომარეობით, შანვის პირობითი ვალდებულებები შედგება შემდეგისგან:

	2017	2016
საკრედიტო ვალდებულებები	117	202
ფაქტურული სასესიო ვალდებულებები	43	23
გარანტიები	160	225
ვალდებულებები საომრადიო ოფარიდან	5	26
არატევიანეს 1 წლისა	-	47
პირობითი ვალდებულებები კაპიტალური დანახარებებიდან	5	73
პირობითი ვალდებულებები (უზრუნველყოფის გამოქვითვამდე)	165	298
გამოკლებულია - გაცემული გარანტიების უზრუნველსაყოფად	(49)	(25)
გამკვეთნილი ფულადი სახსრები (მე-14 შენიშვნა)	116	273
პირობითი ვალდებულებები		

17. წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მოიცავს შემდეგს:

	2017	2016
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	378	379
საკასო ოპერაციები	141	20
ვალუტის კონვერტიციის ოპერაციები	20	17
სხვა	1	2
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	540	418
საკასო ოპერაციები	(36)	(70)
ოპერაციები პლასტიკური მართებით	(34)	(53)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(57)	(45)
სხვა	(8)	(39)
საკომისიო ხარჯი	(135)	(206)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	405	212

18. სხვა შემოსავალი

	2017	2016
სააპაროლო მოსაკრებლის დაფარვა	265	138
შემოსავალი საინვესტიციო კომპანის ოფარიდან (მე-9 შენიშვნა)	216	64
შემოსავალი ჯარიმებიდან და საურაველიდან	87	114
სხვა	30	49
სხვა შემოსავლები, სულ	598	365

(ათას ლარში)

19. სხვა საოპერაციო ხარჯები

სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2017	2016
იურიდიული და საკონსულტაციო მომსახურება	729	768
საოფისო მარაგები	349	377
იჯარა და ქირა	297	495
საოპერაციო გადასახადები	221	209
დასაცვამი	126	25
დაცვა უსაფრთხოება	85	170
ძირითადი საშუალებების შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები	29	29
ძირითადი საშუალებების გასხვივებასთან დაკავშირებული ზარალი	13	54
ძირითადი საშუალებების გადაყვანებასთან დაკავშირებული ზარალი	-	39
სხვა	315	246
სხვა საოპერაციო ხარჯები	2,164	2,412

აუდიტორის ანაზღაურება

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ზანკის აუდიტორის ანაზღაურება ასეთი იყო (დღგ-ის გარეშე):

	2017	2016
ზანკის წლიური ანგარიშგების აუდიტის საზღაური	62	69
31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის სულ ზარალი და ხარჯები	62	69

ზანკის წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებული სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული ფირმების მიმართ გადასახდელია საზღაურისა და დანაზღაურება შეადგინა მთლიან ლარი (2016 წ. მთლიან ლარი). მთლიან სხვა პროცესიულ მომსახურებებთან დაკავშირებითა - 8 ლარი (2016 წ. 23 ლარი), დღგ-ის გარეშე.

20. რისკის მართვა

ზანკს მოეთხოვება იმ ფინანსური რისკების მართვა, რისკებზე წარმოიშობა თავისი ბიზნესის მართვის მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის პროცესში და არსებობს ზანკის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგების მოწოდების დროს. ეს რისკები მოიცავს საკრედიტო რისკს, ლიკვიდურობის რისკს და დაფინანსების მართვას. საბაზრო რისკს, წინასწარ გადახდის რისკსა და საოპერაციო რისკს.

ზანკის საქმიანობისთვის გარკვეული რისკებია დამახასიათებელი და მათი მართვა ხორციელდება გამოდევნის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით, ლიმიტებისა და კონტროლის სხვა მექანიზმების მეშვეობით. ამ პროცესს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ზანკის შემოსავლიანობისათვის და ზანკის თითოეული წევრი ანგარიშგებულშია მასთან ამ მის პასუხისმგებლობასთან დაკავშირებული რისკების მართვაზე.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს იგივე ზანკს რისკებს, როგორცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიებისა და დარგებში მომხდარი ცვლილებები. მათი კონტროლი ხდება ზანკის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

(ათას ლარში)

20. რისკის მართვა (გაგრძელება)

რისკების მართვის სტრუქტურა

რისკების გამოვლენასა და კონტროლს ძირითადად ახორციელებს სამედიცინო სამსახური; თუმცა რისკების მართვა და მონიტორინგი ასევე სორცეიდლება ხანკის დამოუკიდებელი განყოფილებების მიერ. სავალდებულო რისკის მონიტორინგს ახდენს დირექტორთა სამსახურის დაგეგმვების განყოფილება არსებული შესაძლებელი სტრუქტურული ერთეულები -

- ▶ საკრედიტო რისკს მართავენ საკრედიტო რისკის კომიტეტები;
- ▶ ლიკვიდურობის რისკს მართავენ აქტივ-პასივების კომიტეტი;
- ▶ საზაფხუო რისკს მართავენ აქტივ-პასივების კომიტეტი;
- ▶ საბიზნესო რისკს მართავენ საბიზნესო რისკის მართვის დეპარტამენტი.

შიდა აუდიტი

ხანკი რისკების მართვის პროცესებს მეთვალყურეობს შიდა აუდიტის განყოფილება, რომელიც ამოწმებს პროცედურების ადეკვატურობასა და ხანკის შესაბამისობას პროცედურებთან. შიდა აუდიტი განიხილავს შეფასებების შედეგებს ხელმძღვანელობისათვის და მოახსენებს შედეგებსა და რეკომენდაციებს სამედიცინო სამსახურის აუდიტის კომიტეტის სესხებში.

რისკის შემცირება

ხანკი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფის საგნებს თავისი საკრედიტო რისკის შესამცირებლად.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ხანკმა შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისმა კლიენტებმა ან მოწოდებელი მხარეებმა ვერ შეძლეს საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულება. ხანკს საკრედიტო რისკის ექსპერტ კონტრაგენტებთან მისი სახესხი და სხვა რაზონების გამო, რაც იწვევს ფინანსური აქტივების წარმოქმნას.

ხანკი საკრედიტო რისკების დონეებს განსაზღვრავს რისკის ლიმიტების დაწესების გზით, რომელიც მზადაა ხანკმა მიიღოს ცალკეულ მსახურებელზე ან მსახურებლების ჯგუფზე.

ხანკს ცალკეული მსახურებლებისათვის საკრედიტო ლიმიტების დასამტკიცებლად საკრედიტო კომიტეტის 1 დონე უქვსა.

სახესხი განაცხადებს აღიარებულ კლიენტებთან ურთიერთობის შესაბამისი მკვერები და შემდეგ გადასცემს შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად. საკრედიტო რისკის მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნის ან კონპარატიული ან პირადი თავდებობის მოთხოვნით.

ხანკის საქმიანობის შედეგებით მოკრძალებული მოვლადობის გამო საკრედიტო რისკის წლის განმავლობაში მონიტორინგს დირექტორთა სამსახური უწევს.

საკრედიტო ბარისში ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ხანკი თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს, რომელთა მიხედვითაც ხანკს შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა, ასეთი თანხების ამოღება კლიენტებისგან ხდება გარანტიების პირობების მარცხით. ამ შემთხვევაში, ხანკი დგას სესხის გადების ანალოგიური რისკების წინაშე, ხოლო ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული მოლიტაციისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

საკრედიტო ბარისში ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

(ათას ლარში)

20. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხი იმართება ზანკის შიდა საკრედიტო მიმოხილვის პროცესით. კლიენტებზე გაცემული სესხები, რომლებიც არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული, ხარისხის მიხედვით სამ ჯგუფად იყოფა, რაც ქვემოთ ცხრილშია წარმოდგენილი:

- ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია, გარდა ამისა, არც წარსულში ყოფილა ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული და უზრუნველყოფილია ანაბრით, უმრავლეს შემთხვევაში ან სხვა უზრუნველყოფის სახით, ფასდება, როგორც მაღალი ხარისხის ფინანსური აქტივი;
- ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია, გარდა ამისა, არც წარსულში ყოფილა ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული, ფასდება, როგორც სტანდარტული ხარისხის ფინანსური აქტივი;
- ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია, მაგრამ წარსულში ყოფილა ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც დაბალი ხარისხის ფინანსური აქტივი.

სემ-ში განთავსებული სავალდებულო რეზერვი და სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები მაღალი ხარისხით ფასდება.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს საკრედიტო რისკის მართვითი აქტივების საკრედიტო ხარისხს:

	შენიშვნები	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული			ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	ინდივიდუალურად გაუფასურებული	სულ 2017
		მაღალი შეფასება 2017	სტანდარტული შეფასება 2017	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება 2017			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა საღარიბოში	5	10,193	2,701	-	-	-	12,894
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	2,273	-	-	-	-	2,273
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7						
კორპორატიული სესხები		1,120	-	2,360	-	54	3,534
ინოვაციური სესხები		38	-	140	276	1,255	1,709
სესხები მცირე მოხმარებისთვის		-	-	-	-	273	273
სამომხმარებლო სესხები		4	1,182	292	224	79	1,781
საკრედიტო ბარათები		-	93	19	15	6	133
აგროსესხები		-	-	15	-	-	15
სხვა		-	5	65	39	381	491
		1,162	1,280	2,891	554	2,049	7,936
სხვა ფინანსური აქტივები	8						
სავალდებულო ფასიანი ქაღალდები დაფარვის ვადამდე ვლობილი		1,809	-	-	-	-	1,809
სესხები და მოსაღები ანგარიშები		8,426	-	-	-	-	8,426
სულ		23,863	3,981	2,891	554	2,049	33,338

(ათას ლარში)

20. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

შენიშვნები	არე გადაგადავიღებულო და არე გაუქმდებულა			გადაგადა- ვიღებულა მაგრამ არა გაუქმდებულა შედეგ 2016	ინდივიდუალურად გაუქმდებულა შედეგ 2016 წ.	სულ 2016
	მთლიანი შედეგ 2016	სტანდარტული შედეგ 2016	სტანდარტულზე დაბალი შედეგ 2016			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა საღარიბო მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	5	8,120	8,143	-	-	16,263
	6	5,179	7,000	-	-	12,179
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7					
კორპორატიული სესხები		3,541	-	-	1,292	4,833
იპოთეკური სესხები		185	-	654	220	2,885
სესხები შიდა ბიზნესობის		17	244	37	260	566
სამომხმარებლო სესხები		-	98	32	8	491
საკრედიტო ბარათები		-	-	-	433	433
აქტივსესხები		-	-	-	42	42
სხვა		-	45	104	657	806
		3,743	387	827	4,863	10,056
სხვა ფინანსური აქტივები		-	122	-	-	122
საგალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8					
დაფარვის ვადაძლე ფლობილი		1,805	-	-	-	1,805
სესხები და მოხდები ანგარიშები		10,359	-	-	-	10,359
სულ		29,206	15,652	827	4,863	50,784

გადაგადავიღებულა, მაგრამ არა გაუქმდებულა სესხების ხანდაზმულობის ანალიზი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით შექმნილია:

	3 თვეზე საკლები 2017 წ.	31 დღიდან 60 დღემდე 2017 წ.	61 დღიდან 90 დღემდე 2017 წ.	30 დღეზე მეტი 2017 წ.	სულ 2017 წ.
კლიენტებზე გაცემული სესხები					
იპოთეკური სესხები	-	-	214	62	276
საკრედიტო ბარათები	-	1	14	-	15
სამომხმარებლო სესხები	-	106	79	59	224
სხვა	-	39	-	-	39
სულ	-	146	307	101	554

(ათას ლარში)

20. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	3 თვეზე ნაკლები 2016 წ.	31 დღიდან 60 დღემდე 2016 წ.	61 დღიდან 90 დღემდე 2016 წ.	30 დღეზე მეტი 2016 წ.	სულ 2016 წ.
კლიენტებზე გაცემული სესხები					
ბიზნესური სესხები	149	46	25	-	220
საკრედიტო ზარბაზნები	4	4	-	-	8
სამომხმარებლო სესხები	3	5	-	-	8
სხვა	-	-	-	-	-
სულ	156	55	25	-	236

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის სესხი მიიწვევა ვადაგადაცილებულად, თუ ანგარიშგების დღისთვის მისცხენელს არ განუხორციელებია საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არცერთი ვადახდა. ასეთ შემთხვევაში შესაბამისი საკრედიტო ხელშეკრულების თანახმად მსუბუქლოვსგან მოსაღები მთლიანი თანხა, დარიცხული პროცენტისა და საკომისიოს ჩათვლით, უნდა იქნას აღიარებული ვადაგადაცილებულად.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და აქანსების გაუფასურება კოლექტურად შეფასდა. საკრედიტო პორტფელის სესხებზე შესაძლო დანაპარკების რეზერვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია მუ-7 შენიშვნაში.

გაუფასურების შეფასება

სესხების გაუფასურების შეფასებისას ითვალისწინებენ, სხვადასხვა არა მართიანი თანხის ან პროცენტის ვადაგადაცილება 90 დღეზე მეტი ვადით, ას არსებობს თუ რამე სირობულე კონტრაგენტების ფულადი საკადების მოძრაობაში ან ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობების დარღვევის ფაქტი. გაუფასურებული სესხების შეფასებას ბანკი ასოციალურად ინდივიდუალურად და კოლექტიურად შეფასებული რეზერვების მიხედვით.

ინდივიდუალურად შეფასებული რეზერვები

თითოეული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხისთვის ბანკი ადგენს შესაფერის რეზერვს. რეზერვის ოდენობის განსაზღვრისას მხედველობაში იღებენ მის უნარს გადაიხდოს ფინანსური სირობლეები. სხვა ხელმძღვანელები ფინანსურ მართვაქრას, უზრუნველყოფის რეალაზაცხად დირებულებასა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიღების დროს. გაუფასურების ზარალი ფასდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, თუ გაუთვალისწინებელი გარემოებების გამო საჭირო არ არის უფრო დეტალური შენიშვნა.

კოლექტიურად შეფასებული რეზერვები

გაუფასურების რეზერვის კოლექტიური შეფასების მეთოდი განთავსდება იმ სესხებისთვის, რომლებიც არ არის 90 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული, და ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხებისათვის, სადაც არ ფიქსირდება ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. გაუფასურების რეზერვი თითოეული პორტფელისთვის ფასდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით, ვადაგადაცილების კატეგორიების მიხედვით.

გაუფასურების კოლექტიური შეფასება ითვალისწინებს იმ გაუფასურებასაც, რომელიც წარმოდგენილია პორტფელში მსუბუქადეად იმისა, რომ ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურ შეფასების დროს არ ჩანს. გაუფასურების ზარალი განისაზღვრება პორტფელის ისტორიული ზარალისა და კოლექტიურად შეფასებულ სესხებზე მოსალოდნელი ზარალის გათვალისწინებით, რეალიზებადი უზრუნველყოფის საგნის დირებულებაზე დაკრძობით. შედეგომ, ხელმძღვანელობა ამოწმებს გაუფასურების რეზერვის შესაბამისობას ბანკის ზოგად პოლიტიკასთან.

ფინანსური გარანტიებისა და აკრედიტაციების შეფასება და მათი ანრიცხების განსაზღვრა ხდება სესხების ანალოგიურად.

ბანკის სააქტის ყველა ფინანსური აქტივი და ვალდებულება საქართველოშია კონცენტრირებული.

(ათას ლარში)

20. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ბანკმა შეძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრუქტურულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის მუხდღების მიზნით, ბანკმა ხელმძღვანელობა აქტიურად მართავს ისე, რომ უზრუნველყოს საკმარისი ლიკვიდურობა და ყოველდღიურად აკონტროლებს საშიშვლო ფულად ნაკადებსა და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მათი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ბანკი ფლობს სახელმწიფო ფასიანი კაღალდების პორტფელს, რომლის უზრუნველყოფადაც საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლებელია სესხიდან სახსრების მიზიდვა.

ბანკი აქვს შესაძლებელია ლიკვიდურობის მიზნების საკრედიტო გროუნდული ბანკის („სეზ“) მიერ დაწესებული ცალკეული ლიკვიდურობის კოეფიციენტების მხედველი. სეზ-ის მოთხოვნით ბანკების ლიკვიდურობის კოეფიციენტი 30%-ს უნდა აღემატებოდეს. 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისათვის კოეფიციენტი შემდეგი მნიშვნელობებით აღირიცხებოდა:

	2017	2016
ლიკვიდურობის ლიკვიდურობის კოეფიციენტი (ლიკვიდური აქტივების საშუალო თვიური მოცულობა/ვალდებულებების საშუალო თვიური მოცულობა)	108.21%	91.08%

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარწმუნადა საკონტრაქტო ვადების მიხედვით:

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფინანსური ვალდებულებების ვადობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადასკონტრაქტული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით, დაფარვები, რომლებიც ეგვემდებარება შეტყობინებას. აღიჩინეს იმგვარად, თითქმის შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა.

ფინანსური ვალდებულებები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოთხო- ვნი და 1 თვემდე ვადით	1-დან	3-დან	1-დან	5 წელზე	სულ
		3 თვემდე	12 თვემდე	5 წლამდე	მეტი ვადით	
სემორდინირებული ვალი ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	10,924	-	-	5,048	-	15,972
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	194	159	18	-	-	371
სულ არადასკონტრაქტული ფინანსური ვალდებულებები	11,118	159	18	5,048	11,770	28,113

ფინანსური ვალდებულებები 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოთხო- ვნი და 1 თვემდე ვადით	1-დან	3-დან	1-დან	5 წელზე	სულ
		3 თვემდე	12 თვემდე	5 წლამდე	მეტი ვადით	
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	9,008	-	-	-	-	9,008
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	27,880	2,740	1,791	434	-	32,845
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	519	-	-	-	-	519
სულ არადასკონტრაქტული ფინანსური ვალდებულებები	37,407	2,740	1,791	434	-	42,372

(ათას ლარში)

20. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

აღივსებელი სესხი და გაცემული გარანტიები 160 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 225 ლარი) დასაყარაა მოახლოვანამდე.

ზანკის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობათი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ყაფის ამოჭურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მოდელსავე ანგარიშების ასტორაციულ სტაბილურობას, მათი ლიკვიდაციის წარუდში უფრო მეტი დრო სჭირდება, ვიდრე ეს ცხრილებშია ჩაჩვენები, აღნიშნული ნაშთები შეკლულია ზუსტად არსებული ცხრილის მოახლოვანამდე და 1 თვემდე ვადით კატეგორიაში.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთი, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. უცხოური ვალუტის კონცენტრაციისა და წინასწარი გადახდის რისკების გარდა, ზანკის წინასწარ არ არსებობს რაიმე სახის მნიშვნელოვანი საბაზრო რისკის კონცენტრაცია.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. დირექტორთა საბჭოს სტ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციებს კონტროლი ყოველდღიურად წარმოებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებშიც გამოხატულ არაკომპროციულ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე. ასევე მოსალოდნელი ფულად ნაკადებზე ზანკს 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა. ანალიზის დროს დახედვა უცხოური ვალუტის ლარის მიმართ კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც მოგება-ზარალის ანგარიშგების ყველა სხვა პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრძობიარე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). კაპიტალზე ეფექტი არ განსხვავდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე ეფექტისგან. ცხრილში უარყოფითი მარცხენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებას ან კაპიტალში, ხოლო დადებითი მარცხენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას.

ვალუტა	სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება 2017	თვეები დასაბერ მოგებაზე 2017	სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება 2016	თვეები დასაბერ მოგებაზე 2016
აშშ დოლარი	15 % / (20%)	(8)/10	15% / (20%)	(20)/27

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ყველა პროცენტთან სესხსა და ჩასესხებ საბარებს უიუხიურებული განაკვეთი აქვს და ამის გამო ზანკს საპროცენტო განაკვეთის რისკი არ ეშუქრება.

წინასწარი გადახდების რისკი

წინასწარი გადახდების რისკი წარმოადგენს ზანკის ფინანსური ზარალის რისკს, როდესაც ზანკის კლიენტები ან კონტრაგენტები იხდიან, ან ითხოვენ გადახდის მოსალოდნელი პერიოდზე ადრე, ან გვიან. ეფექტი ერთი წლის დასაბერ ზარალისა და კაპიტალზე იქნება 104 ლარი (2016 წ.: 179 ლარი) იმ შემთხვევაში, თუ წლის დასაწყისში წინასწარ უნდა იქნეს გადახდილი გადასახდელი ფინანსური ინსტრუმენტების 10%, თუ ვარიანტიდან შემოსავლის წინასწარი გადახდის ეფექტი გამოირიცხება და ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი დარჩება.

(ათას ლარში)

20. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მოვლენების გამო, რიგგარეშად არ ხორციელდება კონტროლი. საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი შედეგები ან ფინანსური ზარალი. ზანკი ვერ აღწავბერის ცველი საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მშველიობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგით და მათზე რეაგირებით, ზანკი ასკრებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლის სისტემა ითვალისწინებს მოვალეობების ეფექტურ გადასაწილებას, ზეღმისაწედომობას, უფლებამოსილების მინიქებისა და შედარების პროცედურებს, კადრების მოშხადებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტს.

21. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

ბანკის დირექტორთა საბჭო განსაზღვრავს სამართლიანი ღირებულების სისტემატური შეფასების პოლიტიკას და პროცედურებს, საგალითად, სასტატისტიკო ქონებისა და შენობებისათვის.

იხილ შენიშვნოვანი აქტივებს, რეაგირება სასტატისტიკო ქონება და შენობები. გარე შეფასებლები ავასებენ, გარე შეფასებლების დარეაგირების თაღმასუ დირექტორთა საბჭო ყოველწლიურად იღებს გადაწყვეტილებას. შერჩევის კრიტერიუმებში შეკდის ნაზრის ცოდნა, რეპუტაცია, დამოუკიდებლობა და პროფესიული სტანდარტების დაცვა. შეფასებლების რიტაცია ყოველ სამ წელიწადში ერთხელ ხდება. დირექტორთა საბჭო, ზანკის გარე შეფასებლებთან გამართული განიხილებების შეხდეგ გადაწყვეტს, სათაოველ შემთხვევაში შეფასების რომელი მეთოდები და მონაცემები გამოიყენოს.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის დირექტორთა საბჭო ასანღიზებს იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებების ცვლილებას, რომელითა ხელასლო შეფასებაც აუდიტებელი ბანკის საღროცხეუ პოლიტიკიდან გამომდინარე, ამ ანაღოზისთვის დირექტორთა საბჭო, ზანკის გარე შეფასებლებთან ერთად ამოწმებს ხოლო შეფასებაში გამოყენებულა ძირითად მონაცემებს, რისთვისაც შეფასების გამგარიშებაში გამოყენებულ ინფორმაციას უდარებს ზელსეკრულებსა და სხვა შესაბამის დოკუმენტებს.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

სამართლიანი ღირებულების შესაბებ ინფორმაციის წარმოადგენის მახსიათ, ზანკმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახსიათებლების და რისკების მიხედვით. ქვემოთ ცხრაღში მოცეხულია იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ანაღოზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებელი ან რომელითა სამართლიანი ღირებულებებაც მოცეხულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით.

(ათას ლარში)

21. სამართლიანი ღირებულებითა შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

	სამართლიანი ღირებულების შეფასება			სულ
	აქტიურ მაზრეშზე კოტორეული - ფასებით (1-ლი დონე)	მნიშვნელოვანი სამაზრო მონაცემებით (მე-2 დონე)	მნიშვნელოვანი არასამაზრო მონაცემებით (მე-3 დონე)	
<i>2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>				
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	20	20
საინვესტიციო ქონება	-	-	638	638
პარიტადი საშუალებები - მიწა და მქონბა- ჩაგებიზები	-	-	15,893	15,893
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	15,973	-	-	15,973
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	2,273	-	2,273
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	7,698	7,698
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: დაფარვის გადამდე ფლოშილია	-	1,920	-	1,920
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: სესხები და მოხალები ანგარიშები	-	8,545	-	8,545
გასაყიდად არჩეული აქტივები	-	-	5,806	5,806
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	9,076	-	9,076
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	-	15,586	-	15,586

(ათას ლარში)

21. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

	სამართლიანი ღირებულების შეფასება			სულ
	აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასებითა (1-ლი დონე)	მნიშვნელოვანი სამაზრო მონაცემებით (მე-2 დონე)	მნიშვნელოვანი არსამაზრო მონაცემებით (მე-3 დონე)	
2016 წლის 31 დეკემბრის ბეგომარეობით				
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული				
აქტივები				
გასაყიდად გასტანული საინვესტიციო ფაიზანი ქაღალდები	-	-	20	20
საინვესტიციო ქონება	-	-	10,051	10,051
ძირითადი საშუალებები - მიწა და შენობა-ნაგებობები	-	-	15,961	15,961
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	20,120	-	-	20,120
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	12,179	-	12,179
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	10,243	10,243
საინვესტიციო ფაიზანი ქაღალდები: დაფარვის გადანდე ფლობილი	-	1,835	-	1,835
საინვესტიციო ფაიზანი ქაღალდები: სესხები და მისაღები ანგარიშები	-	10,417	-	10,417
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	9,000	-	9,000
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	-	32,866	-	32,866

31 დეკემბრით დასრულებული 2017 წლის და 31 დეკემბრით დასრულებული 2016 წლის განმავლობაში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მოხდებოდა.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების სახელადასი და სამართლიანი ღირებულების შეფასება, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ არის ასახული სამართლიანი ღირებულებით. ცხრილი არ მოიცავს ისეთ მუხლებს, რომელთა სამართლიანი ღირებულება მოხდებოდა მის სახელადასი დაწესებულებათა, როგორცაა ლიკვიდური ან მოკლევადიანი (3 თვეზე ნაკლები) ინსტრუმენტები.

(ათას ლარში)

21. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

	სამართლი- ანი			სამართლი- ანი		
	საბალანსო ღირებულება 2017	ღირებუ- ლება 2017	აუღიარებელი მოგება 2017	საბალანსო ღირებულება 2016	ღირებუ- ლება 2016	აუღიარებელი მოგება 2016
ფინანსური აქტივები						
კლიენტებზე გაცემული სესხები	6,433	7,698	1,265	8,178	10,243	2,065
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: დაფარვის უაღრესედი ულობილი	1,809	1,920	111	1,805	1,835	30
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: სესხები და მისაღები ანგარიშები	8,426	8,545	119	10,359	10,417	58
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	15,462	15,586	124	32,799	32,866	67
არარეალიზებული სამართლიანი ღირებულების მთლიანი უღიარებელი ცვლილება			<u>1,619</u>			<u>2,220</u>

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დამუშავები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღიარებული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უაზროვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხაზითაფება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უაზროვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დამუშავს აგრეთვე ეხება მოთხოვნაზე დეპოზიტებს და შექმნილ ანგარიშებს, რომელთაც არ გააჩნიათ რაიმე კონკრეტული ვადები.

ამორტიზებული ღირებულებათ აღიარებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

არაკოტირებული ინსტრუმენტების, კლიენტებზე გაცემული სესხების, კლიენტთა ანაზღაურების, საკრედიტო დაწესებულებების მართა მოთხოვნების და საკრედიტო დაწესებულებებისთვის გადასახდელი თანხების და სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მოწადილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პერიოდების, საკრედიტო რისკებისა და ვადის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების მიმდინარე განაცხადების გამოყენებით.

მოძრაობა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ მე-3 დონის აქტივებსა და ვალდებულებებში

საინვესტიციო ქონებისა და მიწისა და შენობა-ნაგებობების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება მოცემულია მე-9 და მე-10 შენიშვნებში, შესაბამისად.

არაფინანსური აქტივების შეფასებისას გათვალისწინებული მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მომსახურების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მომსახურების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის საინვესტიციო ქონებისა და გადაყვანილი მართიადი საშუალებების შესაბამის დონის მუდარებებისთვის.

(ათას ლარში)

21. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

	სამართლიანი ღირებულება ლარი	შეფასების მეთოდები	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები	დაახლოებით (საშუალო შეწინაღობა)	მონაცემების მერძობელობა სამართლიანი ღირებულების მიმართ
სარეესტრაციო კონტა	638				
მაჩა	90	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	0.3-95(3) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შეწყობა) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შეწყობას)
საცხოვრებელი შენობა	404	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	14-753(88) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შეწყობა) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შეწყობას)
არასაცხოვრებელი შენობა	144	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	44-286(45) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შეწყობა) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შეწყობას)

	სამართლიანი ღირებულება ლარი	შეფასების მეთოდები	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები	დაახლოებით (საშუალო შეწინაღობა)	მონაცემების მერძობელობა სამართლიანი ღირებულების მიმართ
გადაფასებული მიწა და შენობა-ნაგებობები	15,893				
საოფისე შენობები	13,860	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	6,619(6,619) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შეწყობა) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შეწყობას)
სერვის ცენტრები	1,783	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	800-3,290 (3,129) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შეწყობა) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შეწყობას)
არასაცხოვრებელი შენობა	250	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	1,359(1,359) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შეწყობა) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შეწყობას)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებზეც გამოყენებულია 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის სასაქონლო კონსტრუქციის და გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მესამე დონის შეფასების მეთოდი:

(ათას ლარში)

21. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

	სამართლიანი ღირებულება, ლარი	შეფასების მეთოდები	მნიშვნელოვანი არასამაზრო არასავალი მონაცემები	ღირებულება (საშუალო შენიშნული)	მონაცემების მგრძობიანობა სამართლიანი ღირებულების მასშტაბში
საინვესტიციო კონცხა	10,051				
მანა	114	სამაზრო ნიდგონა	კვ.მ.-ის ფასი	3-58(26) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
სავსოვრცელი შერზა	9,458	სამაზრო მიდგონა	კვ.მ.-ის ფასი	64-3,366(1,302) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
არსავსოვრცელი შერზა	458	სამაზრო ნიდგონა	კვ.მ.-ის ფასი	16-9,264(1,850) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
სერვის ცენტრები	11	სამაზრო მიდგონა	კვ.მ.-ის ფასი	802-855(823) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
გადიფასებული მიწა და შენობა-ნაგებობები	15,961				
საოფისე შენობები	13,588	სამაზრო მიდგონა	კვ.მ.-ის ფასი	4,790-7,443 (6,473) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
სერვის ცენტრები	1,761	სამაზრო მიდგონა	კვ.მ.-ის ფასი	13-3,250 (2,487) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
არსავსოვრცელი შენობა	212	სამაზრო მიდგონა	კვ.მ.-ის ფასი	613-948(749) ლარი	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)

(ათას ლარში)

22. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მხედველით, თუ როდესაც არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა. ზანკის საკონტრაქტო არაფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი მოცემულია 21-ე შენიშვნა - „რისკის მართვა“.

	2017			2016		
	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	15,973	-	15,973	20,120	-	20,120
მთავროვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,273	-	2,273	12,179	-	12,179
პლირეტებსზე გაცემული სესხები	2,669	3,764	6,433	1,490	6,688	8,178
საინვესტიციო ვახანო ქაღალდები:						
გასაკიდებ არსებული	-	20	20	-	20	20
დაფარვის ვადიანი ფლობილი სესხები და მოსაღები ანგარიშები	261	1,548	1,809	-	1,805	1,805
სხვა ფინანსური აქტივები	347	1	348	122	-	122
სულ	28,969	6,313	35,282	35,833	16,950	52,783
ფინანსური ვალდებულებები						
სებორდინირებული ვალი ვალდებულებები საკრედიტო-ფინანსური დაწესებულებების წინაშე	-	-	-	9,300	-	9,300
ვალდებულებები კლიენტებს წინაშე	10,802	4,660	15,462	32,392	407	32,799
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	371	-	371	519	-	519
სულ	11,173	13,736	24,909	41,911	407	42,318
წმინდა	17,796	(7,423)	10,373	(6,078)	16,543	10,465

ზანკის მიერ ვალდებულებების დაფარვის უნარი დამოკიდებულია მის მიერ დროის იმავე მონაკვეთში ეკვივალენტური ილექციონის აქტივების რეალიზაციაზე. ზემოთ წარმოდგენილ ცხრილში აქტივებისა და ვალდებულებების შორის ვადიანობის გეგმა ერთი წლის ვარგულში არ ასახავს მანდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას, მათი ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილშია ნაჩვენები.

23. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ზანკის (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მხედველით მხარეები თავიდან დაკავშირებულნი არ არიან ერთი მხარის აქტივების, ვალდებულებების, შეკრებულ მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მთავროვნების მიერ მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე დაკავშირებული მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ცენტრ ურთიერთობის მინარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულ მხარეებს შორის შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორც არ დაეცდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდონ იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორცაა დადებული გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის დადებული გარიგებების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშაუბი და შესაძამისი ხარჯი და შესასავალი წლის განმავლობაში ასეთი იყო:

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის ბეგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეთა შორის განხორციელებული გარიგებების მიმდინარე ბალანსი შემდეგნაირია:

(ათას ლარში)

23. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

	2017			2016		
	შემდეგი კომპანია	საერთო კონტროლის დაკავშირებული საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	შემდეგი კომპანია	საერთო კონტროლის დაკავშირებული საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი მოლოანი სესხი გამოკლებული: გაუდასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	2,361	20	-	1,149	45
	-	(60)	-	-	(4)	-
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სესხი, წმინდა ვალდებულებების კლიენტების წინაშე	-	2,301	20	-	1,145	45
31 დეკემბრის მდგომარეობით სტორიდინორცხელი ვალი	195	3,584	104	89	11,819	128
სხვა ვალდებულებები	9,076	-	1	-	-	31
სხვა ვალდებულებები ვალდებულებები და გადებული გარანტიები	-	26	3	-	-	30

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების შედეგად მოცემული შემოსავალი და ხარჯი:

	31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის					
	2017			2016		
	შემდეგი კომპანია	საერთო კონტროლის დაკავშირებული საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	შემდეგი კომპანია	საერთო კონტროლის დაკავშირებული საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა
საპროცენტო შემოსავალი კლიენტებზე გადებული სესხებიდან	-	325	6	-	308	15
სესხის გარდასახვების რეზერვის ხარჯი	-	33	1	-	162	1
კლიენტების მიმართ ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	-	45	-	-	5	1
სხვა საბიძგო ხარჯები	-	-	-	-	-	96

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2017	2016
ხელფასები და სხვა მოცდევადახი სარგებელი	246	379
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	246	379

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელი პირების მიმართ სხვა დავალიანება მოიცავდა აქსაზღაურებელ შეკრულებას 30 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 31 ლარი).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობის ზედა რეალი შედეგებზე ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს 4 (2016 წ.: 4) და დირექტორთა საბჭოს 7 წევრისგან (2016 წ.: 4).

24. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგრძობს კაპიტალის ბაზის მართვას დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის სეს-ის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

ბანკის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია (i) ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფა სეს-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნებთან (ii) ბანკის ფუნქციონირებად საწარმოად დარჩენა (iii) კაპიტალის საკმარისი დონის შენარჩუნება, რომ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი შეადგინოს სულ მცირე 9.6% (2016 წ.: 10.8%).

(ათას ლარში)

24. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობის შეზღუდვა სდება ყოველიველ საანგარიშო მოხსენების სახით, რომელზე ჩაყენებია შესაბამისი გამოავლენი და რომელსაც ხელს აწერს ბანკის გენერალური დირექტორი და მთავარი მუდარდებრა, რის შედეგაყ საანგარიშო მოხსენება იგზავნება სკპ-ში.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაკვს შესწორებები ცვლილებების სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით ბანკს შესაძლებელია უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქტივარებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქტივების გამოწვევის გზით, ბანკის წინა წლების მიზნები, პოლიტიკა და პროექციები არ შეცვლილა.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

სებ-ის მოთხოვნით ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მთლიანი კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შეწინილი აქტივების 9,6%-ის ოდენობით (2016 წ.: 10,8%) და 6,4%-იანი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (2015 წ.: 7,2%). 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები იყო:

	2017	2016
ძირითადი კაპიტალი	22,732	24,891
დამატებითი კაპიტალი	8,636	(2,138)
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	31,368	22,753
რისკის მიხედვით შეწინილი აქტივები	33,293	44,754
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	94,22%	50,84%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	68,28%	55,62%

მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალი შედგება ძირითადი კაპიტალისგან, რომელაც თავის მხრივ მოიცავს საწესდებო კაპიტალს და გაუნაწილებელ მოგებას, მისდინარე წლის მოგების გამოკლებით. ფასის მიხედვით მიღებული შედეგები და რეზერვები გარკვეულწილად კორექტირდება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად. მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოდეც ერთი კომპონენტია დამატებითი კაპიტალი, რომელშიც შედის მინდინარე წლის მოგება/ზარალი, სუბორდინირებული ვალი და კლოკტეშზე გატეპული სესხებისათვის სებ-ის ნორმატიული აქტების შესაბამისად შექმნილი ზოგადი რეზერვები.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი ზაზელ II/III-ის მიხედვით

2017 წლის 18 დეკემბრის, სებ-მა გამოსცა და დამატკიდა ცვლილებები კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ ნორმატიულ აქტში (გადაწყვეტილება #100/04), რომლითაც გადამხედა მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები, მთავდა პილარ I-ის მოდელი და განისაზხებრა კაპიტალის კონსერვაციის, სისტემური რისკისა და კონსტრუქციული ზღვრები (პილარ I-ის ზღვრები).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთო პირველადი კაპიტალის (CET 1), პირველადი კაპიტალის (Tier 1) და სრული კაპიტალის კოეფიციენტები განისაზხდრებოდა 4,50%-ით, 6,00%-ით და 8,00%-ით, შესაბამისი თანმომდერობით, რომლებზეც დამატებითი ბანკი ვალდებული იყო შეენარჩუნებინა პილარ I-ის ზღვრები და პილარ II-ის მოთხოვნები.

კაპიტალის კონსერვაციის ზღვრის განაკვეთი 2,50%-ით, ხოლო კონსტრუქციული ზღვრის - 0,00%-ით განისაზხდრა, პილარ I-ის ზღვრების ნებისმიერი ცვლილება სებ-ის დისკრეციის წარმოადგენს.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს მოუწრა საკალეტო საკრედიტო რისკის ზღვრის განაკვეთის შენარჩუნება 0,27%-ზე, რომელიც ძირითადად გამოიყენება მინიმარებლებზე გატეპული უცხოურ ვალუტაში გამოხატული სესხების პროცენტული წილის მიზარა. ყველა სხვა პილარ II-ის ზღვრის განაკვეთი ნოლით განისაზხდრა.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ზაზელ II/III-ის სრული მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკს მოეზოვნება მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტის, საერთო პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტისა და პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის შენარჩუნება 10,77%-ის, 7,15%-ისა და 8,70%-ის ოდენობით, შესაბამისი თანმომდერობით.

(ათას ლარში)

24. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის ბუღალტრული აღრიცხვის წესებისა და 2017 წლის 31 დეკემბრიდან ამოქმედებული კაპიტალის ადეკვატურობის საზღვ. III ჩარჩოს შესაბამისად გამოთვლილი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები ასეთია:

	2017
პირველადი კაპიტალი	22,237
დამატებითი კაპიტალი	9,132
სულ საზედამხებდელი კაპიტალი	31,369
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	46,023
საზედამხებდელი კაპიტალის კოეფიციენტი	68.16%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი / პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	48.32%

სებ-ის საზღვ. III-ის ჩარჩოს, რამდენიმე მხოლოდ 2017 წლის 31 დეკემბრიდან ამოქმედდა, შესაბამისად შეუასებელი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტთან მიწარათებაში არ არსებობს შედარებადი ინფორმაცია.

მინიმალური საზედამხებდელი კაპიტალი შედგება ძირითადი პირველადი კაპიტალისგან, რისეტივ თავის მხრივ მოიცავს საწესდებო კაპიტალს და გაუნაწილებელ მოგებას, მინდინარე წლის მოგების ჩათვლით. უფას-ის მისდევით მიღებული შედეგები და რეზერვები გარკვეულწილად კორექტირდება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად. მინიმალური საზედამხებდელი კაპიტალის კიდევ ერთი კომპონენტია დამატებითი კაპიტალი, რამდენიმე შედის სტრატეგიის მიხედვით და კლიენტებზე გადქმული სესხებისათვის სებ-ის მინიმალური აქტივების შესაბამისად შექმნილი სივრცე რეზერვები.

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის მოქმედი საზღვ. II-ის რეგულაციების საფუძველზე, ბანკს მოეთხოვებოდა სრული საზედამხებდელი კაპიტალის მინიმალური კოეფიციენტის, საერთო პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტისა და პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტის შესარჩუნება 10.50%-ის, 7.00%-ისა და 8.50%-ის რეცხობით, შესაბამისი თანმიმდევრობით.

	2017	2016
პირველადი კაპიტალი	22,237	22,753
დამატებითი კაპიტალი	9,132	44
სულ საზედამხებდელი კაპიტალი	31,369	22,797
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	46,338	57,908
საზედამხებდელი კაპიტალის კოეფიციენტი	67.70%	39.37%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	47.99%	39.29%

25. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2018 წლის აპრილში სებ-მა მოახიზა ბანკს, შეეწყვიტა არაუზრუნველყოფილი სესხების ვადება პრედენციული მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით. სებ-თან გამართული მოლაპარაკებების შედეგად მხარეები შეთანხმდნენ ბანკის მიერ კოეფიციენტის გასივლის კორექტულ მეთოდზე (არაუზრუნველყოფილი სესხები არ უნდა აღემატებოდეს საზედამხებდელი კაპიტალის 25%-ს, ნაველად სასესხო პორტფელის 25%-ისა). შესაბამისად, ბანკს მოეცა უფლება კვლავ გაეცა არაუზრუნველყოფილი სესხები კლიენტებზე.

2018 წლის 17 აპრილს სებ-მა დამატოვა 2014 წლის 17 თებლის #49/04 გადაწყვეტილებაში შეტანილი ცვლილებები, რომლებზე 2018 წლის 7 მაისიდან ამოქმედდა. აღნიშნული ცვლილებები აწესებს დამატებით შეზღუდვებს კომერციული ბანკებისთვის კლიენტებზე სესხის ვადების შემოხევაში მათი გადახდელუნარიანობის სრულყოფილი ანალიზის გარეშე (გარდა ძვირფასი ლიკვიდობისა, სამკულისა ან უბრავე ქონებით უზრუნველყოფილი სესხებისა). კლიენტებზე გაცემული ასეთი სესხების საერთო თანხა არ უნდა აღემატებოდეს საზედამხებდელი კაპიტალის 25%-ს. ცვლილებების თანხმად, ბანკს მოეცა შესხების გადახდელუნარიანობის სრულყოფილი ანალიზის გარეშე გაცემული უბრავე ქონებით უზრუნველყოფილი სესხების საერთო თანხა არ უნდა აღემატებოდეს საზედამხებდელი კაპიტალის 15%-ს, ხოლო სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 50%-ზე მეტი.

სებ-ის საზღვ. III-ის ჩარჩოს, რამდენიმე მხოლოდ 2017 წლის 31 დეკემბრიდან ამოქმედდა, შესაბამისად შეუასებელი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტთან მიწარათებაში არ არსებობს შედარებადი ინფორმაცია.